

BIURO PROJEKTOWO – USŁUGOWE mgr inż. Jacek Pietruszka

ul. Batalionów Chłopskich 19, 33-300 Nowy Sącz
NIP: 734-118-89-36; REGON: 492941572
e-mail: biuroproeko@biuroproeko.com.pl
j.pietruszka@biuroproeko.com.pl

tel/fax: (018) 442-10-36
kom.: 519-146-764
kom.: 505-953-775
kom.: 503-103-248 (J. Pietruszka)

Temat	<i>PROJEKT KONCEPCYJNY DOTYCZĄCY ENERGOOSZCZĘDNYCH ROZWIĄZAŃ TECHNOLOGICZNYCH W OBIEKTACH SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ W GŁUCHOŁAZACH Z UWZGLĘDNIENIEM ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII, W CELU PODNIESIENIA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ OBIEKTÓW SZPITALA</i>
Lokalizacja	ul. Józefa Lompy 2 48-340 Głucholazy

Nowy Sącz
Październik 2018

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	3
CZĘŚĆ I.....		4
2.	STAN AKTUALNY	4
3.	BILANS CIEPŁA – STAN OBECNY	5
4.	BILANS ENERGII ELEKTRYCZNEJ – STAN OBECNY	5
5.	ANALIZA POTENCJALNYCH ROZWIĄZAŃ ŹRÓDŁA CIEPŁA I ALTERNATYWNEGO POZYSKIWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ	5
6.	ZAKRES MODERNIZACJI	5
CZĘŚĆ II.....		7
7.	WARIANT 0.I – WYŁĄCZENIE KOTŁOWNI WĘGLOWEJ	7
7.1.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	7
7.2.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	7
8.	WARIANT 0.II – MODERNIZACJA KUCHNI	9
8.1.	STAN AKTUALNY	9
8.2.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	9
8.3.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	10
8.4.	PORÓWNANIE WARIANTÓW	13
9.	WARIANT I – PANELE FOTOWOLTAICZNE	14
9.1.	ZASADA DZIAŁANIA	14
9.2.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	15
9.3.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	21
10.	WARIANT II – KOGENERACJA	23
10.1.	ZASADA DZIAŁANIA	23
10.2.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	23
10.3.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	25
11.	WARIANT III – POWIETRZNE POMPY CIEPŁA	27
11.1.	ZASADA DZIAŁANIA	27
11.2.	ZAPOTRZEBOWANIE MOCY CIEPLNEJ NA C.W.U.	27
11.3.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	29
11.4.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	37
12.	WARIANT IV – MODERNIZACJA INSTALACJI CENTRALNEGO OGRZEWANIA	43
12.1.	STAN OBECNY	43
12.2.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	43
13.	WARIANT V – OŚWIETLENIE LED	46
13.1.	ZASADA DZIAŁANIA	46
13.2.	STAN OBECNY OŚWIETLENIA	46
13.3.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	47
13.4.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	47
14.	WARIANT VI	49
14.1.	KONFIGURACJA URZĄDZEŃ	49
14.2.	ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU	49
CZĘŚĆ III		52
15.	PORÓWNANIE WYNIKÓW ANALIZY EKONOMICZNEJ	52
16.	WNIOSKI	54
17.	CZĘŚĆ INFORMACYJNA	55

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest przedstawienie koncepcji techniczno-ekonomicznej modernizacji źródła ciepła mającej na celu maksymalne obniżenie kosztów utrzymania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach w zakresie wytworzenia i zużycia energii cieplnej przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ochronę środowiska w ramach kompleksowego podejścia do gospodarki energetycznej Szpitala.

Rosnące ceny paliw i energii, wzrost wymagań dotyczących ochrony środowiska, a co za tym idzie rosnące koszty utrzymania i koszty wytwarzania ciepła powodują, że wszelkie podejmowane działania mające na celu obniżenie zużycia energii mogą mieć strategiczne znaczenie dla funkcjonowania jednostek budżetowych.

W pierwszej części opracowania zidentyfikowano aktualne zapotrzebowanie: energii cieplnej i energii elektrycznej.

Druga część obejmuje koncepcję modernizacji źródła ciepła z możliwością pozyskania energii elektrycznej. Dla każdego wariantu przedstawiono zasadę działania rozwiązania technologicznego oraz analizę ekonomiczną.

Trzecia część niniejszej analizy zawiera podsumowania przedstawionych wariantów.

Proponowane rozwiązania oparto o dostępne paliwa z uwzględnieniem oddziaływania źródeł ciepła na środowisko.

Podstawą podjętych działań były informacje pozyskane od użytkownika w formie: zapisów, raportów, informacji przekazanych przez personel techniczny, a także wizja lokalna na terenie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.

Opracowanie stanowi podstawę do podjęcia decyzji o kierunku modernizacji źródła ciepła oraz do opracowania optymalnego finansowania dla planowanego przedsięwzięcia.

CZĘŚĆ I

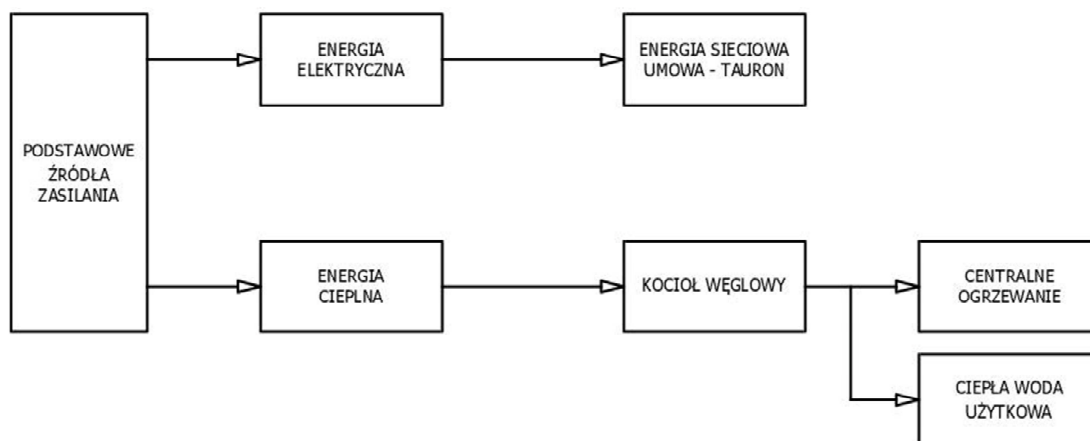
2. STAN AKTUALNY

Kompleks szpitalny składa się z 3 budynków o różnym przeznaczeniu: Szpital nr 1 przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie oraz Szpital nr 2 (budynki A i B) przy ul. Józefa Lompy.

Budynki A i B są zasilane w ciepło z wolnostojącej kotłowni. W kotłowni zainstalowane są dwa kotły parowe: węglowy Strauch & Schmidt z 1936 roku o mocy ok. 900 kW oraz gazowy Hoval THD-PU 400 o mocy 260 kW (wycofany z eksploatacji ze względu na stan techniczny).

Przygotowanie ciepłej wody użytkowej odbywa się za pomocą wymiennika płaszczowo-rurowego przeciwprądowego typu JAD 3/18. Woda trafia do budynków siecią zewnętrzną, a następnie na zasobniki o pojemności 1600 dm³ (po jednym dla każdego budynku). Rozprowadzenie wewnętrzne c.w.u. odbywa się z wykorzystaniem przewodów stalowych, ocynkowanych. Zarówno rury jak i izolacja termiczna instalacji wewnętrznej wykazują duży stopień zużycia.

Dla potrzeb centralnego ogrzewania wykorzystywana jest wymiennikownia, w której pracują wymienniki ReHeat Ultra Flex oraz WWB-1. Instalacja wewnętrzna wykonana jest, jako pompowa, 2-przewodowa, otwarta. Rury stalowe czarne, łączone przez spawanie, prowadzone po wierzchu ścian.

Rys. 1. Schemat blokowy – stan obecny – Szpital nr 2

Sieci ciepłe charakteryzują się zróżnicowanym stopniem zużycia, ale ogólny stan można określić, jako kwalifikujący do wymiany. W dużo gorszym stanie znajduje się istniejąca kotłownia węglowa wraz z oprzyrządowaniem. Ponadto istotnym problemem jest emisja zanieczyszczeń do atmosfery przy wytwarzaniu ciepła z węgla.

Energia elektryczna dostarczana jest na podstawie umowy z TAURON w Krakowie.

Obydwa budynki Szpitala nr 2 przeszły kompleksową termomodernizację obejmującą docieplenie ścian zewnętrznych, dachów, stropów oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Przegrody są w dobrym stanie technicznym i spełniają wymagania Warunków Technicznych na rok 2017.

3. BILANS CIEPŁA – STAN OBECNY

Z istniejących zapisów o zużyciu i produkcji ciepła na potrzeby Szpitala wynika, iż średnie roczne zużycie ciepła w roku 2017 wyniosło ~1947,4 MWh/a.

Profil zużycia ciepła na potrzeby centralnego ogrzewania jest typowy dla budynków szpitalnych. Największe zużycie występuje w miesiącach styczeń, luty i marzec; najniższe w lipcu i sierpniu. W przypadku ciepłej wody użytkowej i ciepła technologicznego występuje stały poziom zapotrzebowania.

4. BILANS ENERGII ELEKTRYCZNEJ – STAN OBECNY

Z istniejących zapisów o zużyciu energii elektrycznej na potrzeby Szpitala wynika, iż średnie roczne zużycie energii elektrycznej w roku 2017 wyniosło ~251,4 MWh/a.

5. ANALIZA POTENCJALNYCH ROZWIĄZAŃ ŹRÓDŁA CIEPŁA I ALTERNATYWNEGO POZYSKIWANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Istotnym warunkiem, który jest jednocześnie jednym z kryteriów wyboru technologii optymalizacyjnej jest zmniejszenie stopnia emisji oraz obniżenie obecnego poziomu kosztów wytwarzania ciepła.

Dla możliwych alternatywnych źródeł ciepła, ze względu na określony cel, tj. wbudowanie w ramach istniejącego systemu przy równoczesnym obniżeniu poziomu kosztu wytwarzania ciepła i oszczędności energii elektrycznej oraz zmniejszenia stopnia emisji, dokonano analizy dostępnych na rynku technologii.

Podstawowymi kryteriami przy wstępnej selekcji były następujące parametry:

- dostępność technologii,
- dostępność paliwa/energii,
- dostępność miejsca/terenu,
- koszt wytwarzania ciepła,
- obniżenie poziomu emisji do atmosfery,
- możliwość dofinansowania zewnętrznego (preferencyjnego).

6. ZAKRES MODERNIZACJI

W ramach opracowania rozpatrzono różne warianty działań modernizacyjnych mających na celu obniżenie zużycia energii cieplnej jak i elektrycznej wytwarzanych przez konwencjonalne źródła. W ramach kompleksowego podejścia do aktualnych i przyszłych potrzeb grzewczych i chłodniczych obiektu oraz po weryfikacji możliwych rozwiązań zdecydowano poddać analizie uzasadnione technicznie rozwiązania:

WARIANT 0.I – wyłączenie z użytkowania kotłowni węglowej.

Wariant poddany analizie, jako niezbędny ze względu na zły stan techniczny istniejącej kotłowni węglowej. Wariant ten stanowi punkt wyjścia dla analizowanych rozwiązań. Aby nie zaburzać wyników finansowych w obliczeniach i kosztorysach nie uwzględniono kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych wariantu. Kosztorysy łączne uwzględniające wariant 0.I pokazano na końcu każdego rozpatrywanego wariantu.

WARIANT 0.II – modernizacja kuchni szpitalnej.

Wariant 0.II składa się z trzech rozwiązań:

WARIANT 0.IIa – wymiana kotłów warzelnych na nowe i instalacja gazowej wytwornicy pary,

WARIANT 0.IIb – wymiana kotłów warzelnych na kotły warzelne elektryczne,

WARIANT 0.IIc – wymiana kotłów warzelnych na kotły warzelne gazowe.

Rozwiązanie optymalne zostało uwzględnione w kosztorysach we wszystkich następnych wariantach zakładających wyłączenie z eksploatacji istniejącej kotłowni węglowej Szpitala nr 2. Aby nie zaburzać wyników finansowych w obliczeniach i kosztorysach nie uwzględniono kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych wariantu. Kosztorysy łączne uwzględniające wariant 0.II pokazano na końcu każdego rozpatrywanego wariantu.

WARIANT I – wbudowanie w istniejący system zaopatrzenia w energię elektryczną instalacji paneli fotowoltaicznych.

Zestawienie źródeł:

energii elektrycznej: panele fotowoltaiczne + istniejący system zasilania.

WARIANT II – wbudowanie w istniejący system zaopatrzenia w energię ciepłą i elektryczną systemu kogeneracji: produkcji ciepła i energii elektrycznej.

Zestawienie źródeł:

ciepła: agregaty kogeneracyjne + kotłownia gazowa.

energii elektrycznej: agregaty kogeneracyjne + istniejący system zasilania.

WARIANT III – wbudowanie w istniejący system zaopatrzenia w energię ciepłą powietrznych pomp ciepła na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej.

Zestawienie źródeł:

ciepła: powietrzne pompy ciepła dla potrzeb c.o. i c.w.u. + kotłownia gazowa.

Wariant III składa się z dwóch rozwiązań:

WARIANT IIIa – instalacja powietrznych pomp ciepła dla potrzeb c.w.u.,

WARIANT IIIb – instalacja powietrznych pomp ciepła dla potrzeb c.w.u. i c.o.

WARIANT IV – modernizacja instalacji centralnego ogrzewania.

WARIANT V – wymiana oświetlenia Szpitala na energooszczędne oświetlenie LED.

WARIANT VI – Wykonanie instalacji fotowoltaicznej. Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania. Wymiana oświetlenia na LED.

CZĘŚĆ II

7. WARIANT 0.I – WYŁĄCZENIE KOTŁOWNI WĘGLOWEJ

7.1. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Proponowana koncepcja zakłada wyłączenie istniejącej kotłowni węglowej i instalację kotłów gazowo-olejowych w budynkach A i B.

Tab. 1. Zestawienie urządzeń – WARIANT 0.I

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT 0.I		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Kocioł kondensacyjny 188 kW z palnikiem gaz/olej – budynek A	2
2	Kocioł kondensacyjny 245 kW z palnikiem gaz/olej – budynek B	2

7.2. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Wyłączenie kotłowni węglowej – WARIANT 0.I

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- roczne zużycie ciepła dla Szpitala nr 2.....**1947,4 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z węgla.....**103,46 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego.....**177,37 zł/MWh netto;**
- założony wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej dla Szpitala nr 2.....**40%;**
- roczne zużycie energii cieplnej z uwzględnieniem sprawności.....**1168,4 MWh/a.**

Wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej przyjęto przy założeniu, że Szpital rezygnuje z istniejącej kotłowni węglowej, w zamian instalując gazowo-olejowe kotły kondensacyjne.

Tab. 2. Analiza ekonomiczna – WARIANT 0.I

ANALIZA EKONOMICZNA – WYŁĄCZENIE KOTŁOWNI WĘGLOWEJ				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	1947,4	1168,4	201 478	-207 239
KOSZTY RAZEM [zł/a]				5 761

Roczne koszty wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:

5 761 zł netto/rok

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 3. Kosztorys szacunkowy – WARIANT 0.I

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Kotły kondensacyjne 188 kW z palnikami gaz/olej	190 000
2	Oprzyrządowanie kotłów, armatura	50 000
3	Włączenie kotłów do instalacji	90 000
4	Instalacja olejowa	40 000
5	Prace budowlane	80 000
RAZEM		450 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Kotły kondensacyjne 245 kW z palnikami gaz/olej	205 000
2	Oprzyrządowanie kotłów, armatura	60 000
3	Włączenie kotłów do instalacji	100 000
4	Instalacja olejowa	40 000
5	Prace budowlane	80 000
RAZEM		485 000

8. WARIANT 0.II – MODERNIZACJA KUCHNI

8.1. STAN AKTUALNY

Obecnie kuchnia szpitalna wyposażona jest w 5 kotłów warzelnych o mocy 30 kW każdy oraz 2 kotły uchylne o mocy 13,5 kW każdy. Kotły zasilane są parą z istniejącej kotłowni węglowej. Zużycie dobowe pary w kuchni wynosi około 1200 kg/d.

8.2. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Proponowana koncepcja opiera się na zastosowaniu rozwiązania w zakresie technologii kuchni. Rozważa się trzy warianty modernizacji:

- wymianę istniejących kotłów warzelnych na nowe oraz instalację gazowej wytwornicy pary;
- wymianę istniejących kotłów warzelnych na kotły warzelne elektryczne.
- wymianę istniejących kotłów warzelnych na kotły warzelne gazowe.

Tab. 4. Zestawienie urządzeń – WARIANT 0.II

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT 0.IIa		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Gazowa wytwornica pary	1
2	Kotły warzelne parowe 200 dm ³	5
3	Kocioł uchylny parowy 2x30 dm ³	1
ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT 0.IIb		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Kotły warzelne elektryczne 200 dm ³	5
2	Kocioł uchylny elektryczny 2x30 dm ³	1
ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT 0.IIc		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Kotły warzelne gazowe 200 dm ³	5
2	Kocioł warzelny gazowy 50 dm ³	1

8.3. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Modernizacja kuchni – zasilanie parą – WARIANT 0.IIa

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- roczne zużycie ciepła na potrzeby kuchni.....**327,3 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z węgla.....**103,46 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego.....**177,37 zł/MWh netto;**
- założony wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej dla technologii kuchni.....**20%;**
- roczne zużycie energii cieplnej z uwzględnieniem sprawności.....**261,8 MWh/a.**

Wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej przyjęto przy założeniu, że Szpital rezygnuje z istniejącej kotłowni węglowej, w zamian instalując gazową wytwornicę pary.

Tab. 5. Analiza ekonomiczna – WARIANT 0.IIa

ANALIZA EKONOMICZNA – MODERNIZACJA KUCHNI				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	327,3	261,8	33 862	-46 435
KOSZTY RAZEM [zł/a]				12 573

Roczne koszty wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:

12 573 zł netto/rok

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 6. Kosztorys szacunkowy – WARIANT 0.IIa

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Gazowa wytwornica pary	200 000
2	Instalacja parowa	110 000
3	Włączenie wytwornicy do instalacji	80 000
4	Kotły warzelne parowe 200 dm ³	90 000
5	Kocioł uchylny parowy 2x30 dm ³	10 000
RAZEM		490 000

Modernizacja kuchni – zasilanie energią elektryczną – WARIANT 0.IIb

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- roczne zużycie ciepła na potrzeby kuchni.....**327,3 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z węgla.....**103,46 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii elektrycznej.....**496,86 zł/MWh netto;**
- założony wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej dla technologii kuchni.....**35%;**
- roczne zużycie energii elektrycznej z uwzględnieniem sprawności.....**212,7 MWh/a.**

Wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej przyjęto przy założeniu, że Szpital rezygnuje z istniejącej kotłowni węglowej, w zamian instalując elektryczne kotły warzelne.

Tab. 7. Analiza ekonomiczna – WARIANT 0.IIb

ANALIZA EKONOMICZNA – MODERNIZACJA KUCHNI				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	327,3	212,7	33 862	-105 682
KOSZTY RAZEM [zł/a]				71 820

Roczne koszty wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:

71 820 zł netto/rok

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 8. Kosztorys szacunkowy – WARIANT 0.IIb

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Kotły warzelne elektryczne 200 dm ³	150 000
2	Kocioł uchylny elektryczny 2x30 dm ³	15 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	60 000
RAZEM		225 000

Modernizacja kuchni – zasilanie gazem – WARIANT 0.IIc

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- roczne zużycie ciepła na potrzeby kuchni.....**327,3 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z węgla.....**103,46 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego.....**177,37 zł/MWh netto;**
- założony wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej dla technologii kuchni.....**25%;**
- roczne zużycie energii cieplnej z uwzględnieniem sprawności.....**245,5 MWh/a.**

Wzrost sprawności wytwarzania energii cieplnej przyjęto przy założeniu, że Szpital rezygnuje z istniejącej kotłowni węglowej, w zamian instalując gazowe kotły warzelne.

Tab. 9. Analiza ekonomiczna – WARIANT 0.IIc

ANALIZA EKONOMICZNA – MODERNIZACJA KUCHNI				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	327,3	245,5	33 862	-43 544
KOSZTY RAZEM [zł/a]				9 682

Roczne koszty wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:

9 682 zł netto/rok

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

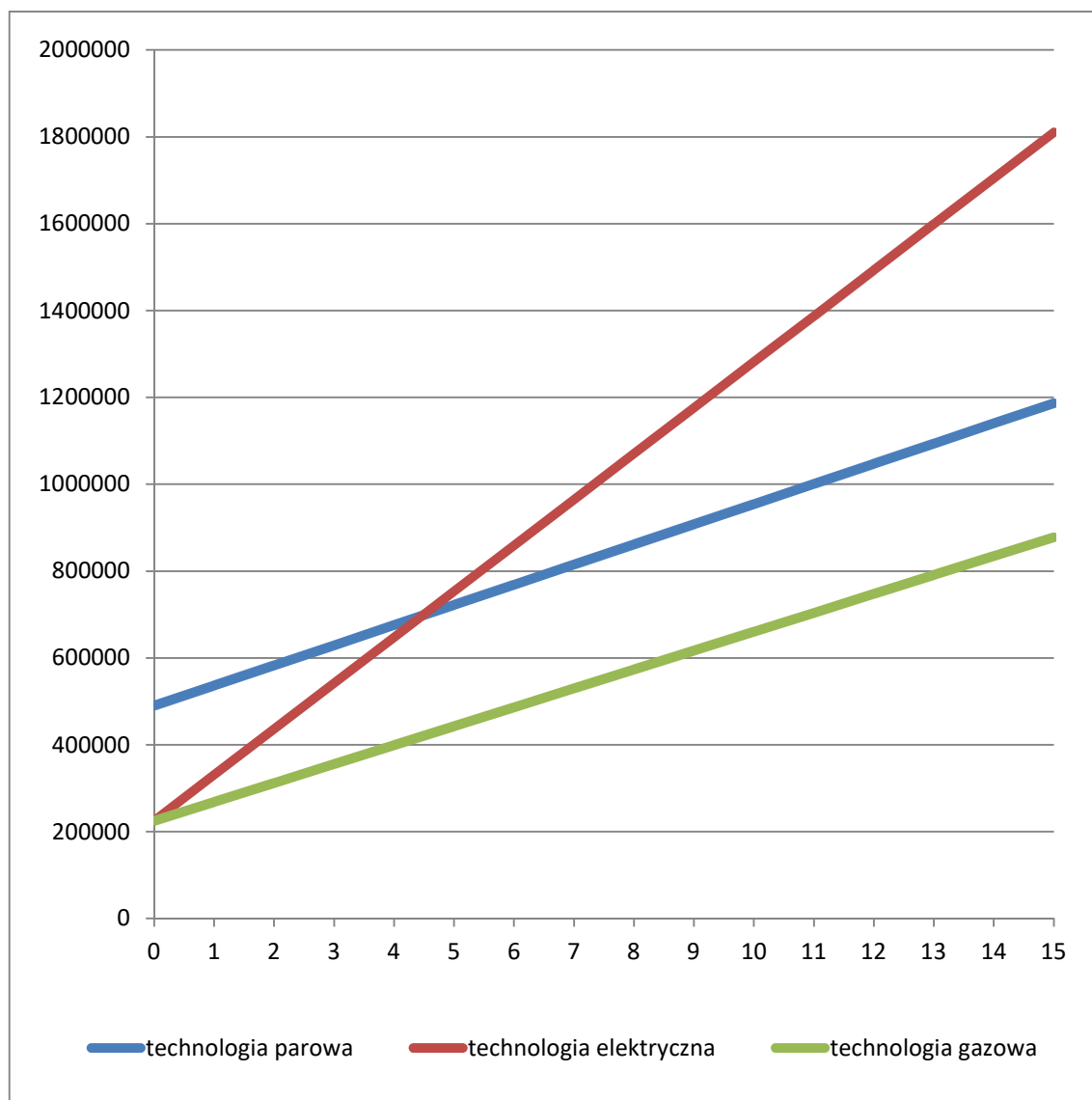
- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 10. Kosztorys szacunkowy – WARIANT 0.IIc

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Kotły warzelne gazowe 200 dm ³	110 000
2	Kocioł warzelny gazowy 50 dm ³	15 000
3	Włączenie kotłów do instalacji	100 000
RAZEM		225 000

8.4. PORÓWNANIE WARIANTÓW

Rys. 2. Porównanie wariantów. Nakłady inwestycyjne i koszty nośników energii

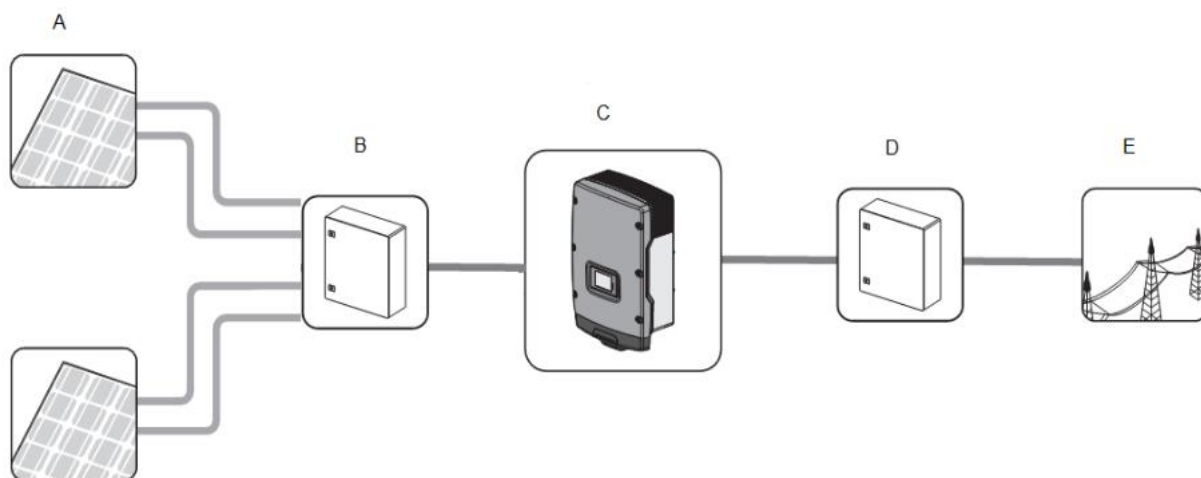
Koszty inwestycyjne wymiany kotłów na gazowe lub elektryczne są na podobnym poziomie, jednak urządzenia elektryczne generują znacznie wyższe koszty eksploatacyjne.

Dla dalszych analiz, jako optymalny wybrano wariant 0.IIc – wymiana kotłów warzelnych na gazowe. Rozwiązanie to zostaje uwzględnione w kosztorysach i analizach ekonomicznych wariantów zakładających wyłączenie kotłowni węglowej.

9. WARIANT I – PANELE FOTOWOLTAICZNE

9.1. ZASADA DZIAŁANIA

Panele fotowoltaiczne składają się z połączonych ze sobą ogniw słonecznych. Ogniwa wykonane są w technice półprzewodnikowej i w zależności od budowy mają konstrukcję mono- lub polikrystaliczną. Podstawowym składnikiem ogniw jest krzem, który jest całkowicie bezpieczny, neutralny środowiskowo i odzyskiwany w procesie recyklingu. Gdy promieniowanie słoneczne uderza w ogniwo słoneczne, elektrony wybijane są z atomów w materiale półprzewodnikowym. Jeżeli przewody elektryczne podłączone są do powstałego obwodu elektrycznego, elektrony przechwytywane są w postaci prądu elektrycznego.

Rys. 3. Schemat zasadniczy połączenia systemu fotowoltaicznego

- A** – grupy modułów fotowoltaicznych (tzw. stringi paneli)
- B** – skrzynki DC
- C** – inwerter fotowoltaiczny DC/AC
- D** – rozdzielnica zbiorcza AC
- E** – sieć niskiego napięcia (NN – 0,4 kV) Użytkownika

Moduły PV należy połączyć ze sobą w odpowiednio dobrane łańcuchy (stringi), które następnie razem zebrane będą tworzyły generator słoneczny i zostaną podłączone do odpowiednich falowników.

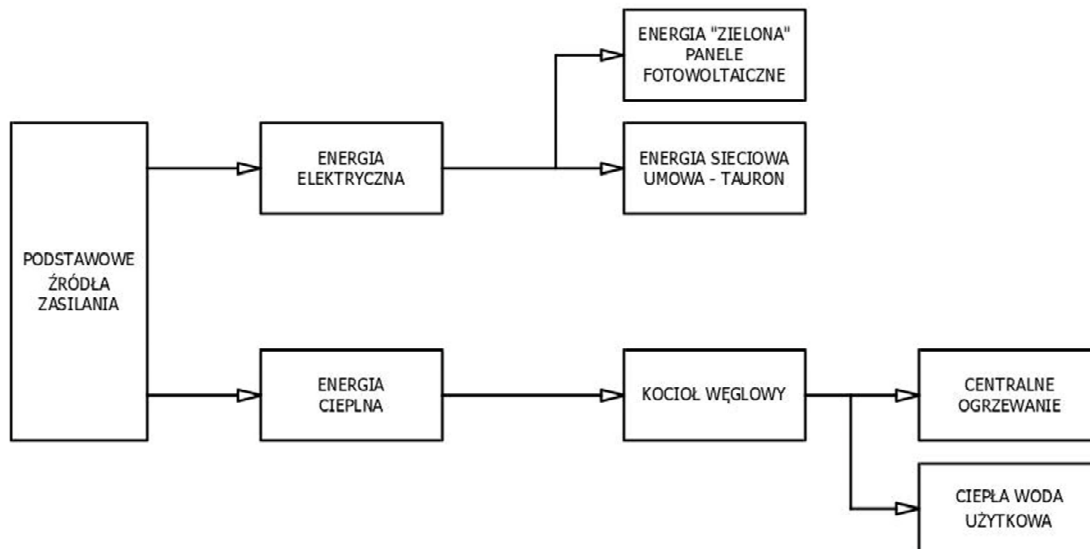
Połączenia poszczególnych generatorów do odpowiednich grup falowników zostaną zrealizowane za pomocą kabli dedykowanych dla instalacji stałoprądowych fotowoltaicznych o przekroju żył roboczych 4 mm². Kable łączące poszczególne moduły fotowoltaiczne będą mocowane do konstrukcji wsporczej samych modułów fotowoltaicznych. Kable pomiędzy łączeniami modułów PV, a falownikami będą prowadzone na trasach kablowych osłoniętych za pomocą rur osłonowych lub korytek kablowych, przy czym rury osłonowe lub korytka kablowe będą przystosowane do pracy w przestrzeniach otwartych i będą odporne na promieniowanie UV.

Skrzynki połączeniowo-ochronne (skrzynki DC) służą do zabezpieczenia i łączenia stringów paneli fotowoltaicznych. W ich wnętrzu należy zainstalować rozłącznik bezpiecznikowy oraz ochronnik przeciwprzepięciowy typu II. Obudowa ponadto musi posiadać gniazda przyłączeniowe panelowe typu MC4 dla szybkiego podłączania i odłączania przewodów solarnych, zarówno od strony paneli fotowoltaicznych i inwertera.

9.2. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Zestawienie dodatkowych źródeł:

- energii elektrycznej: panele fotowoltaiczne

Rys. 4. Schemat blokowy – WARIANT I

Proponowana koncepcja opiera się na zastosowaniu rozwiązania w zakresie produkcji energii elektrycznej.

Tab. 11. Zestawienie urządzeń – WARIANT I

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT I		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Panele fotowoltaiczne	280

Instalacja fotowoltaiczna powinna spełniać minimalne parametry efektywności średniorocznej opisane w poniższej tabeli. Panele fotowoltaiczne powinny zostać rozmieszczone na terenie obiektu szpitala wg zabudowy wskazanej na dołączonych rzutach w ilości 280 szt. o mocy elektrycznej 77 kWp.

Dodatkowo należy zastosować się do wymagań dot. szczegółowego ułożenia modułów w rzędach zgodnie ze szkicem konstrukcyjnym wynikającym z analizy wzajemnego zacienienia.

Wyniki efektywności instalacji powinny zostać potwierdzone przez symulację pracy instalacji fotowoltaicznej uwzględniającą powyższe rozmieszczenie oraz następujące parametry wejściowe:

Generator I (budynek A):

- skierowanie SE (azymut -66°),
- nachylenie modułów 35° ,
- położenie dla miasta Głucholazy.

Generator II (budynek B):

- skierowanie S (azymut $+4,5^{\circ}$),
- nachylenie modułów 35° ,
- położenie dla miasta Głucholazy.

Tab. 12. Parametry ogniw fotowoltaicznych

OPIS WYMAGAŃ	PARAMETRY WYMAGANE
Typ modułu	Polikrystaliczny (polikrystaliczne ogniwa krzemowe)
Moc modułu (<i>standardowe warunki testu: napromieniowanie 1000 W/m², temp. ogniw 25 °C, współczynnik masy powietrza AM 1,5</i>)	min. 300 Wp
Sprawność modułu (<i>standardowe warunki testu: napromieniowanie 1000 W/m², temp. ogniw 25 °C, współczynnik masy powietrza AM 1,5</i>)	min. 15,4 %
Współczynnik temperaturowy mocy	max. -0,43 %/°C
Łączna ilość modułów fotowoltaicznych	280 szt.
Moc elektryczna zainstalowanych modułów fotowoltaicznych	77 kWp
Roczny uzysk energii elektrycznej	78,35 MWh

Powyższe uzyski powinny zostać potwierdzone symulacją instalacji fotowoltaicznej, przeprowadzoną w programie PVSOL, Sunny Design lub równoważnym.

Moduły powinny posiadać znak CE oraz zostać wyprodukowane w zakładach certyfikowanych wg ISO 9001 i 14001.

Poniższe rysunki wskazują lokalizację kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych na terenie szpitala.

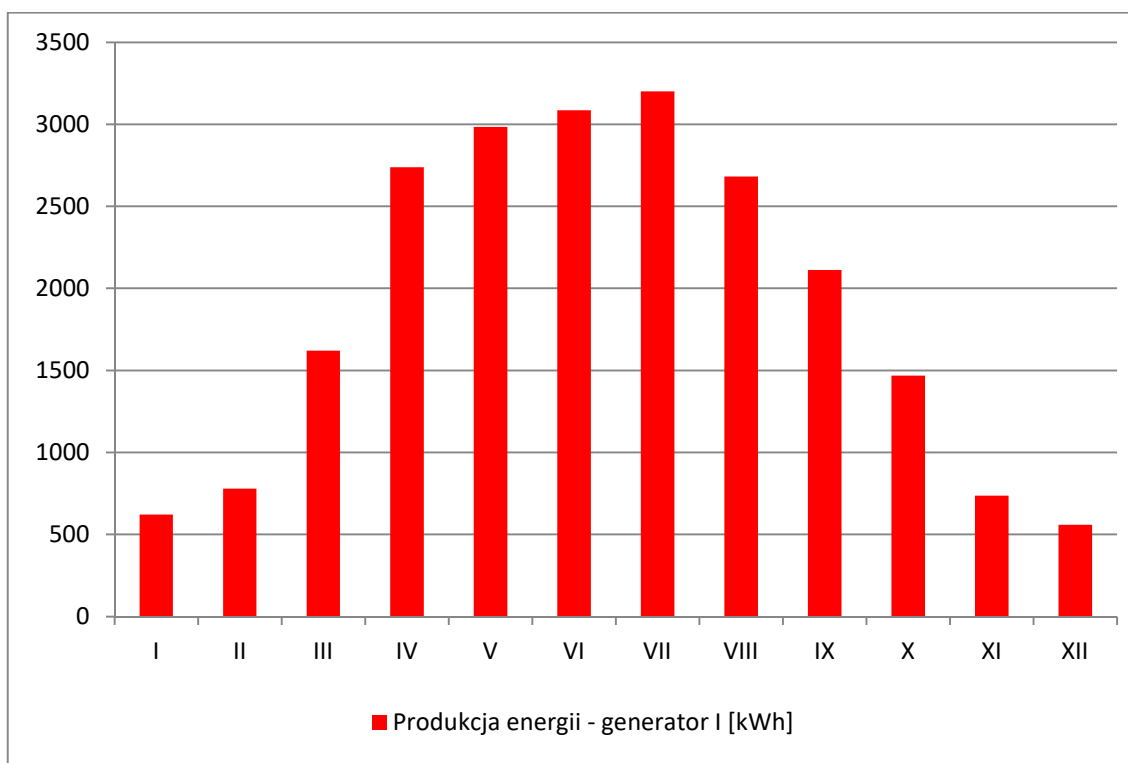
Rys. 5. Lokalizacja paneli fotowoltaicznych na terenie szpitala – generator I

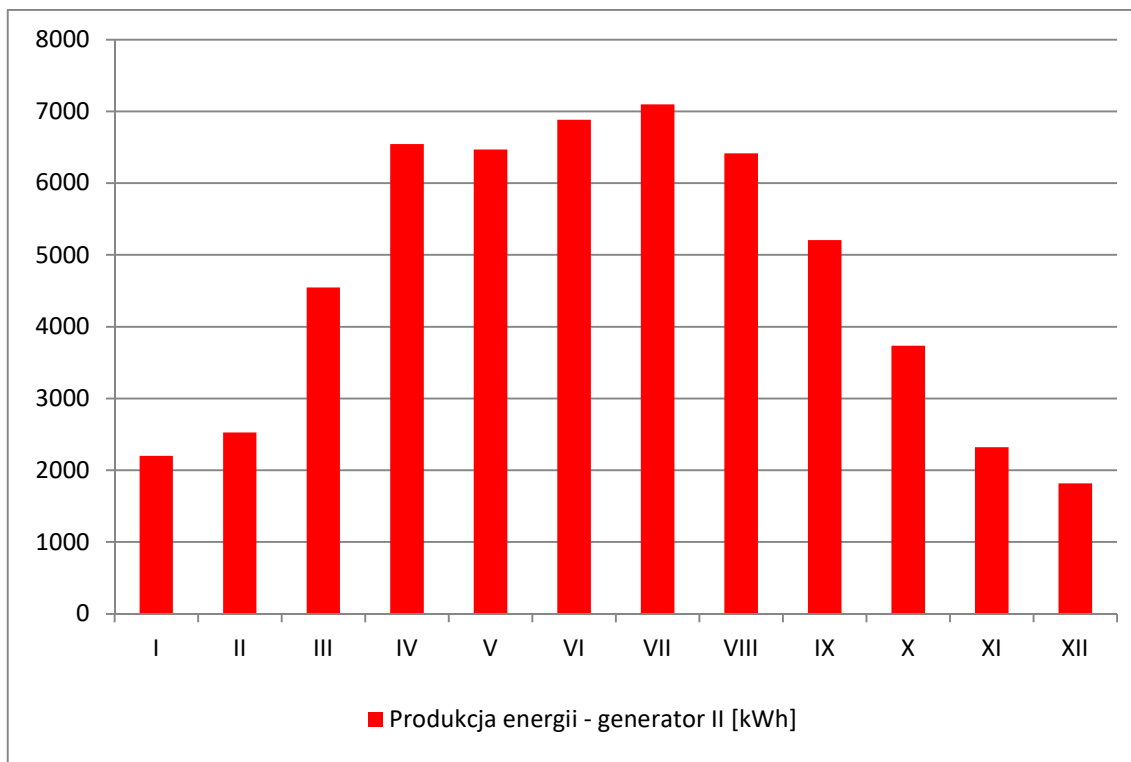
Rys. 6. Lokalizacja paneli fotowoltaicznych na terenie szpitala – generator II

Tab. 13. Bilans energetyczny po instalacji systemu PV

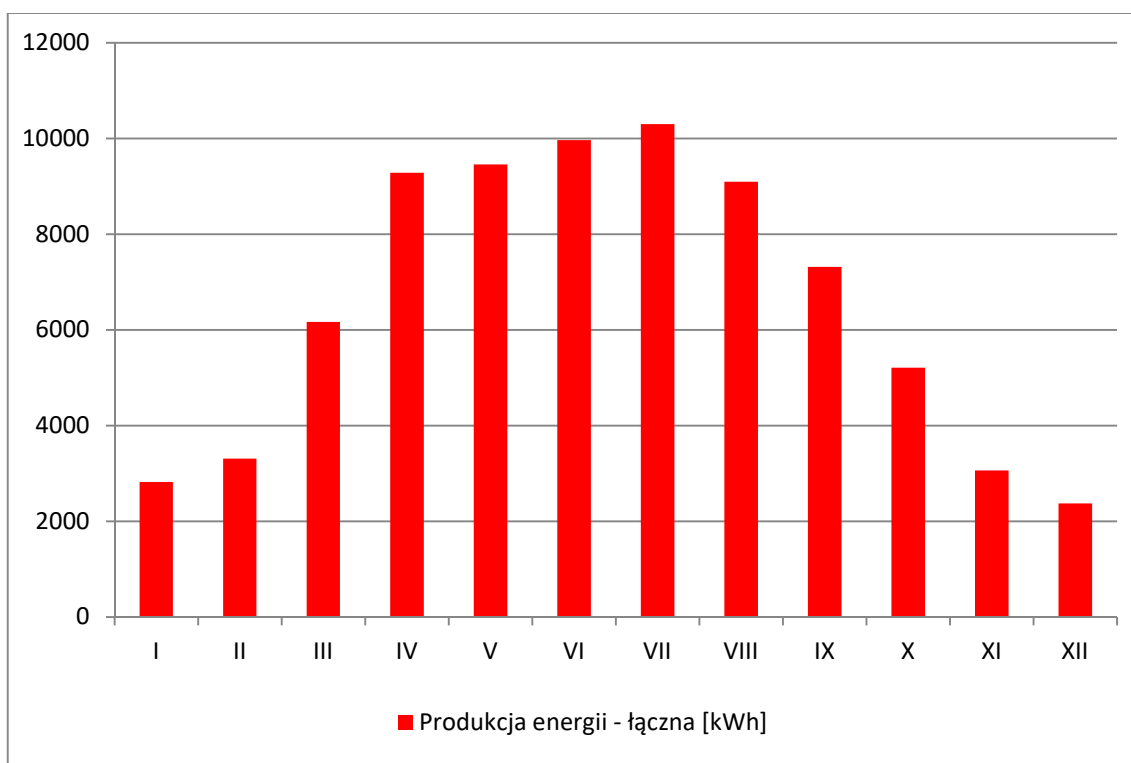
Bilans energetyczny			
Miesiące	Produkcja energii – generator I [kWh]	Produkcja energii – generator II [kWh]	Produkcja energii – łączna [kWh]
styczeń	621	2200	2821
luty	780	2528	3308
marzec	1621	4545	6166
kwiecień	2738	6543	9281
maj	2985	6469	9454
czerwiec	3085	6881	9966
lipiec	3201	7095	10296
sierpień	2682	6414	9096
wrzesień	2112	5206	7318
październik	1469	3737	5206
listopad	736	2323	3059
grudzień	559	1816	2375
RAZEM	22589	55757	78346

Rys. 7. Produkcja energii elektrycznej – generator I

Rys. 8. Produkcja energii elektrycznej – generator II

Rys. 9. Produkcja energii elektrycznej – łączna

9.3. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Panele fotowoltaiczne – WARIANT I

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- uzysk energii elektrycznej z 280 szt. paneli fotowoltaicznych.....**78,35 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii elektrycznej.....**496,86 zł/MWh netto.**

Zgodnie z zasadą kosztów unikniętych przyjmuje się, że energia elektryczna wytwarzana przez panele fotowoltaiczne zastępuje energię elektryczną zakupioną przez Inwestora po koszcie zgodnym z obowiązującymi taryfami. Oszczędności z produkcji energii elektrycznej są równoważne kosztom jej zakupu.

Tab. 14. Analiza ekonomiczna – WARIANT I

ANALIZA EKONOMICZNA – PANELE FOTOWOLTAICZNE		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA ELEKTRYCZNA	78,35	-38 927
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		38 927

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
38 927 zł netto/rok

Tab. 15. Oszczędności finansowe w poszczególnych miesiącach

OSZCZĘDNOŚCI FINANSOWE – PANELE FOTOWOLTAICZNE		
Miesiące	Produkcja energii elektrycznej z PV [kWh]	Oszczędności w skali miesiąca [zł/m-c]
styczeń	2821	1402
luty	3308	1644
marzec	6166	3064
kwiecień	9281	4611
maj	9454	4697
czerwiec	9966	4952
lipiec	10296	5116
sierpień	9096	4519
wrzesień	7318	3636
październik	5206	2587
listopad	3059	1520
grudzień	2375	1180
RAZEM	78346	38927

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii elektrycznej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 16. Kosztorys szacunkowy – WARIANT I

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Generator fotowoltaiczny: panele PV, falowniki, skrzynki DC, rozdzielnice, okablowanie	335 000
2	Konstrukcje wsporcze	135 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	70 000
RAZEM		540 000

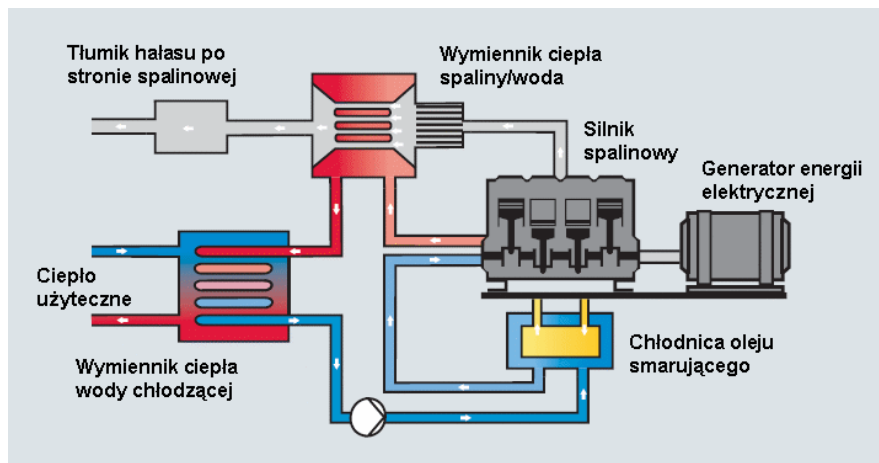
Tab. 17. Analiza kosztów – WARIANT I

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	540 000
Wkład własny [20%]	108 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	38 927
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	30 927
SPBT [lata]	3,5
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	27,92
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	540 000
Wkład własny [100%]	540 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	38 927
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	30 927
SPBT [lata]	17,5

10. WARIANT II – KOGENERACJA

10.1. ZASADA DZIAŁANIA

Kogeneracja jest procesem wytwarzania energii, w którym równocześnie generowana jest energia elektryczna oraz ciepło. Jest to zaplanowany wysokosprawny proces technologiczny, w którym energia wytwarzana jest z użyciem relatywnie czystych paliw takich jak gaz ziemny czy biogaz. Kogeneracja przyczynia się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń oraz zmniejszenia zużycia paliw kopalnych.

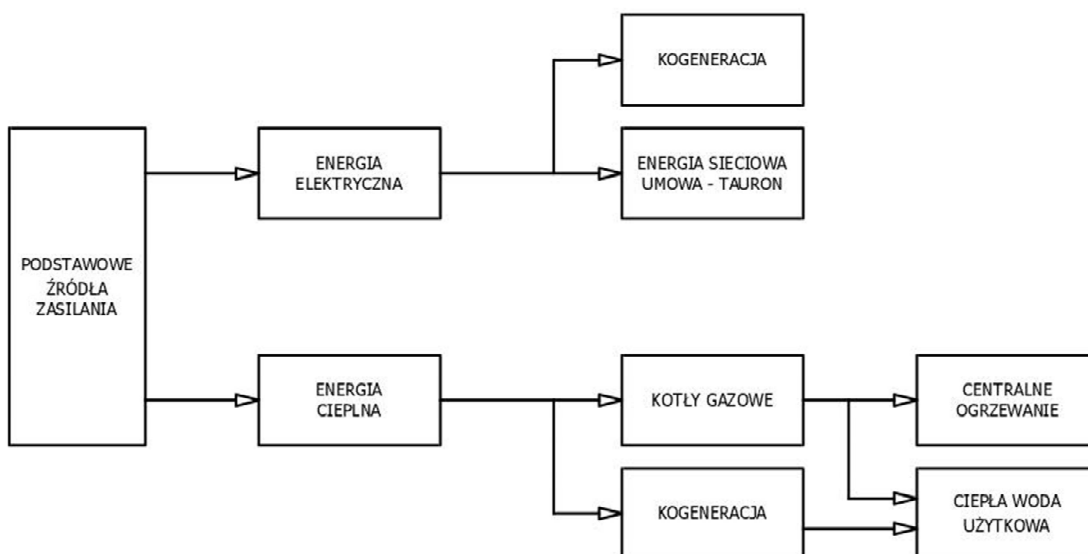

Rys. 10. Zasada działania systemu kogeneracji

10.2. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Zestawienie dodatkowych źródeł:

- energii cieplnej: agregaty kogeneracyjne
- energii elektrycznej: agregaty kogeneracyjne

Rys. 11. Schemat blokowy – WARIANT II

Proponowana koncepcja opiera się na zastosowaniu rozwiązania w zakresie produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Tab. 18. Zestawienie urządzeń – WARIANT II

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT II		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Agregat mikrokogeneracyjny XRGI 9 moc grzewcza: 19,2 kW moc elektryczna: 9 kW	2

Rys. 12. Agregat mikrokogeneracyjny XRGI

Tab. 19. Parametry agregatu mikrokogeneracyjnego XRGI 9

DANE TECHNICZNE AGREGATU		
SILNIK TOYOTA 4Y		
ROZMIESZCZENIE CYLINDRÓW	3	w rzędzie
ŚREDNICA CYLINDRA	72	mm
SKOK CYLINDRA	78	mm
OBJĘTOŚĆ SKOKOWA	0,95	litr
STOPIEŃ KOMPRESJI	12,0:1	–
PRĘDKOŚĆ OBROTOWA	1500	obr/min
PRĄDNICA		
MOC ELEKTRYCZNA NOMINALNA	12,8	kVA
NAPIĘCIE	400	V
CZĘSTOTLIWOŚĆ	50	Hz
SPRAWNOŚĆ przy $\cos \varphi = 0,8$	90,8	%
OSIĄGI I SPRAWNOŚCI		
MOC ELEKTRYCZNA	9	kW _{el}
MOC CIEPŁOWNICZA	19,2	kW _{th}
ZUŻYCIE PALIWA	3,2	Nm ³
GABARYTY		
WYMIARY (L x W x H)	92 x 64 x 96	cm
MASA	440	kg

10.3. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Kogeneracja – WARIANT II

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- agregaty mikrokogeneracyjne XRGI 9 pracują przez 7500 h/a – z pełną mocą – pozostały czas w roku przeznaczony na serwis i czynności konserwacyjne;
- zużycie gazu ziemnego przez agregaty XRGI 9.....**48 000 m³/a;**
- uzysk energii cieplnej z kogeneracji.....**288 MWh/a;**
- uzysk energii elektrycznej z kogeneracji.....**135 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego.....**177,37 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii elektrycznej.....**496,86 zł/MWh netto.**

Zgodnie z zasadą kosztów unikniętych przyjmuje się, że energia elektryczna i ciepła wytwarzana w skojarzeniu zastępuje energię elektryczną i ciepłą zakupioną przez Inwestora po koszcie zgodnym z obowiązującymi taryfami. Oszczędności z produkcji energii elektrycznej i cieplnej są równoważne kosztom jej zakupu.

Tab. 20. Analiza ekonomiczna – WARIANT II

ANALIZA EKONOMICZNA – KOGENERACJA		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	288	-51 083
ENERGIA ELEKTRYCZNA	135	-67 076
GAZ ZIEMNY	456	80 881
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		37 278

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
37 728 zł netto/rok

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii elektrycznej i cieplnej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 21. Kosztorys szacunkowy – WARIANT II

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Agregaty mikrokogeneracyjne XRGB 20	305 000
2	Włączenie w istniejącą instalację elektryczną	120 000
3	Włączenie w istniejącą instalację ciepłą	300 000
RAZEM		725 000

Tab. 22. Analiza kosztów – WARIANT II

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	725 000
Wkład własny [20%]	145 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	37 728
Koszt serwisu [zł]	6 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	31 728
SPBT [lata]	4,6
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	20,56
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	725 000
Wkład własny [100%]	725 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	37 728
Koszt serwisu [zł]	6 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	31 728
SPBT [lata]	22,9

Tab. 23. Kosztorys szacunkowy łączny – WARIANT II

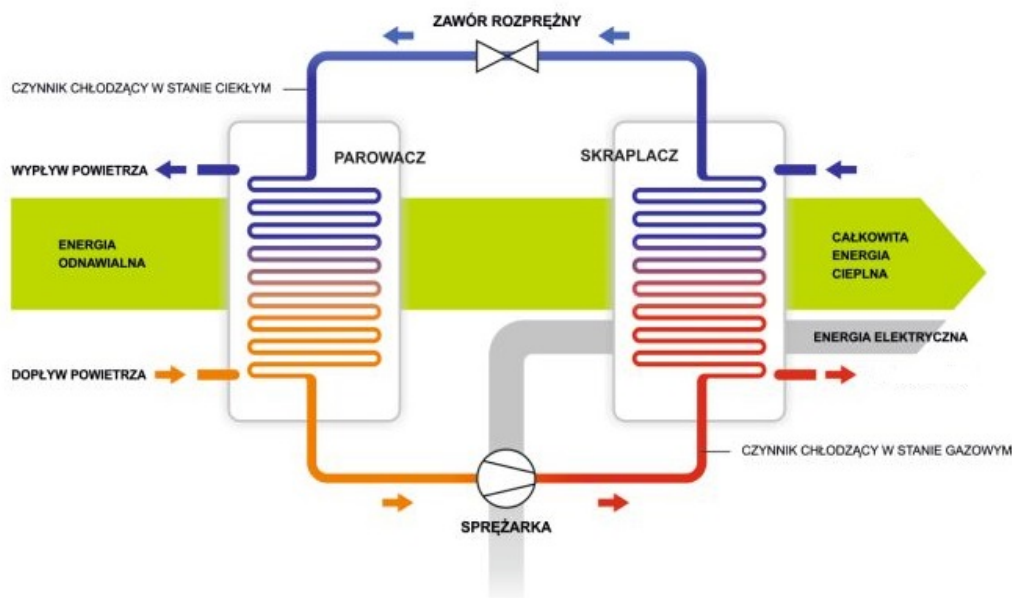
KOSZTORYS SZACUNKOWY ŁĄCZNY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Agregaty mikrokogeneracyjne XRGB 20	305 000
2	Włączenie w istniejącą instalację elektryczną	120 000
3	Włączenie w istniejącą instalację ciepłą	300 000
4	Wyłączenie kotłowni węglowej – WARIANT 0.I	935 000
5	Modernizacja kuchni – WARIANT 0.IIc	225 000
RAZEM		1 885 000

11. WARIANT III – POWIETRZNE POMPY CIEPŁA

11.1. ZASADA DZIAŁANIA

Pompy ciepła wykorzystują do działania tak zwany lewobieżny obieg termodynamiczny. Wszystkie elementy systemu tworzą zamknięty układ, wewnątrz którego krąży ekologiczny czynnik roboczy, którym jest najczęściej glikol. Jego obieg wymuszany jest przez pompę obiegową, zasilaną energią elektryczną.

Czynnik roboczy w postaci mieszaniny cieczy i gazu trafia w pierwszej kolejności do parownika, w którym ulega procesowi odparowania. W ten sposób dochodzi do odebrania energii z dolnego źródła, czyli powietrza lub gruntu. Następnie zostaje on zassany w postaci pary do sprężarki, gdzie jego temperatura i ciśnienie wzrasta. W dalszej kolejności trafia on - ale już w postaci gazowej - do skraplacza i oddaje energię do źródła górnego (systemu ciepłowniczego). W tym momencie dochodzi do jego skroplenia. Ostatnim elementem pompy ciepła zamykającym obieg jest zawór rozprężny, który redukuje ciśnienie i temperaturę czynnika roboczego. Na koniec czynnik roboczy wraca z powrotem do powietrza lub gruntu i odzyskuje utraconą energię.

Rys. 13. Zasada działania pompy ciepła

11.2. ZAPOTRZEBOWANIE MOCY CIEPLNEJ NA C.W.U.

Szpital nr 2 – budynek A

Projektuje się przygotowanie ciepłej wody w systemie zasobnikowym.

$$q_{h \max} = q_{h \text{ sr}} \times N_h$$

$$q_{h \text{ sr}} = q_{d \text{ sr}} / T$$

$$q_{d \text{ sr}} = U \times q_c$$

$$N_h = 9,32 \times U^{-0,244}$$

Maksymalne godzinowe zapotrzebowanie ciepła Q_{cw} [kW] do podgrzania c.w.u.

$$Q_{cw} = q_{h \max} \times c_w \times \rho (t_c - t_z)$$

$$c_w = 4,19 \text{ [kJ/(kg K)]}$$

$$\rho = 999,9 \text{ [kg/m}^3\text{]}$$

$$t_c = 60 \text{ [}^\circ\text{C]}$$

$$t_z = 5 \text{ [}^\circ\text{C]}$$

$$U = 70 \text{ [osób]}$$

$$\tau = 18 \text{ [h/d]}$$

$$q_c = 120 \text{ [dm}^3\text{/(d.j.n.)]} - \textbf{uśrednione zużycie}$$

$$q_{d \text{ śr}} = 8400 \text{ [dm}^3\text{/d]}$$

$$q_{h \text{ śr}} = 467 \text{ [dm}^3\text{/h]}$$

$$q_{h \text{ max}} = 1544 \text{ [dm}^3\text{/h]}$$

$$\mathbf{Q_{cw} = 99,1 \text{ [kW]}}$$

Obliczenie pojemności zasobnika c.w.u.:

$$V_z = 90 \times \Phi \times U \times \lg(N_h) \text{ [dm}^3\text{]}$$

$$\Phi = 0,35$$

$$Q_{cw \text{ zas}} = 1,05 \times Q / [(N_h - 1) \times \Phi] + 1 \text{ [kW]}$$

$$\mathbf{Q_{cw \text{ zas}} = 56,2 \text{ [kW]}}$$

Szpital nr 2 – budynek B

Projektuje się przygotowanie ciepłej wody w systemie zasobnikowym.

$$q_{h \text{ max}} = q_{h \text{ śr}} \times N_h$$

$$q_{h \text{ śr}} = q_{d \text{ śr}} / \tau$$

$$q_{d \text{ śr}} = U \times q_c$$

$$N_h = 9,32 \times U^{-0,244}$$

Maksymalne godzinowe zapotrzebowanie ciepła Q_{cw} [kW] do podgrzania c.w.u.

$$Q_{cw} = q_{h \text{ max}} \times c_w \times \rho (t_c - t_z)$$

$$c_w = 4,19 \text{ [kJ/(kg K)]}$$

$$\rho = 999,9 \text{ [kg/m}^3\text{]}$$

$$t_c = 60 \text{ [}^\circ\text{C]}$$

$$t_z = 5 \text{ [}^\circ\text{C]}$$

$$U = 103 \text{ [osób]}$$

$$\tau = 18 \text{ [h/d]}$$

$$q_c = 120 \text{ [dm}^3\text{/(d.j.n.)]} - \textbf{uśrednione zużycie}$$

$$q_{d \text{ śr}} = 12360 \text{ [dm}^3\text{/d]}$$

$$q_{h \text{ śr}} = 687 \text{ [dm}^3\text{/h]}$$

$$q_{h \text{ max}} = 2067 \text{ [dm}^3\text{/h]}$$

$$\mathbf{Q_{cw} = 132,7 \text{ [kW]}}$$

Obliczenie pojemności zasobnika c.w.u.:

$$V_z = 90 \times \Phi \times U \times \lg(N_h) \text{ [dm}^3\text{]}$$

$$\Phi = 0,35$$

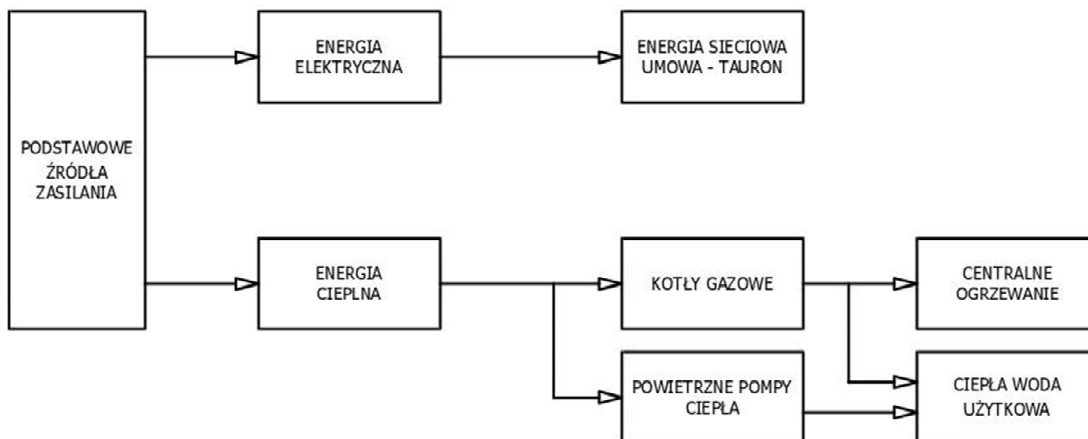
$$Q_{cw \text{ zas}} = 1,05 \times Q / [(N_h - 1) \times \Phi] + 1 \text{ [kW]}$$

$$\mathbf{Q_{cw \text{ zas}} = 76,5 \text{ [kW]}}$$

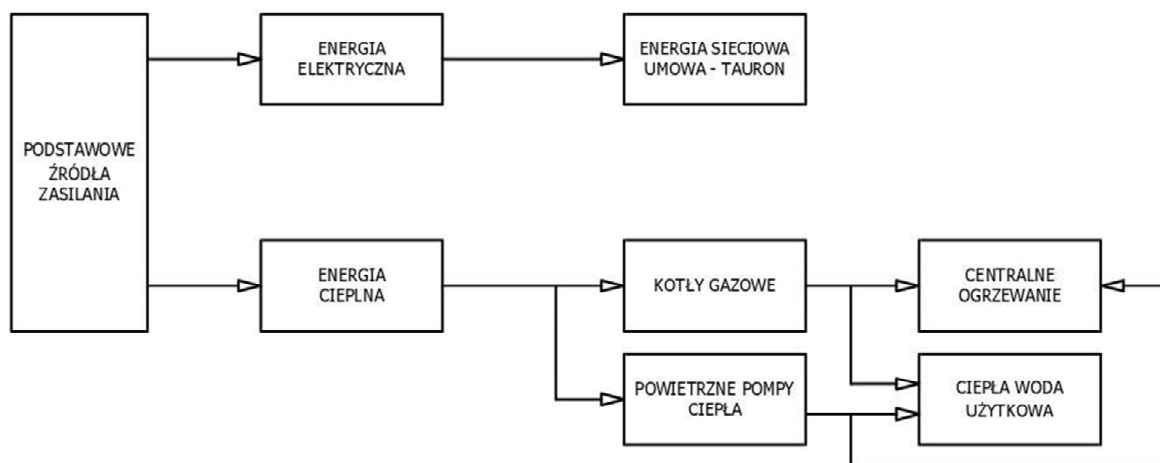
11.3. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Zestawienie dodatkowych źródeł:

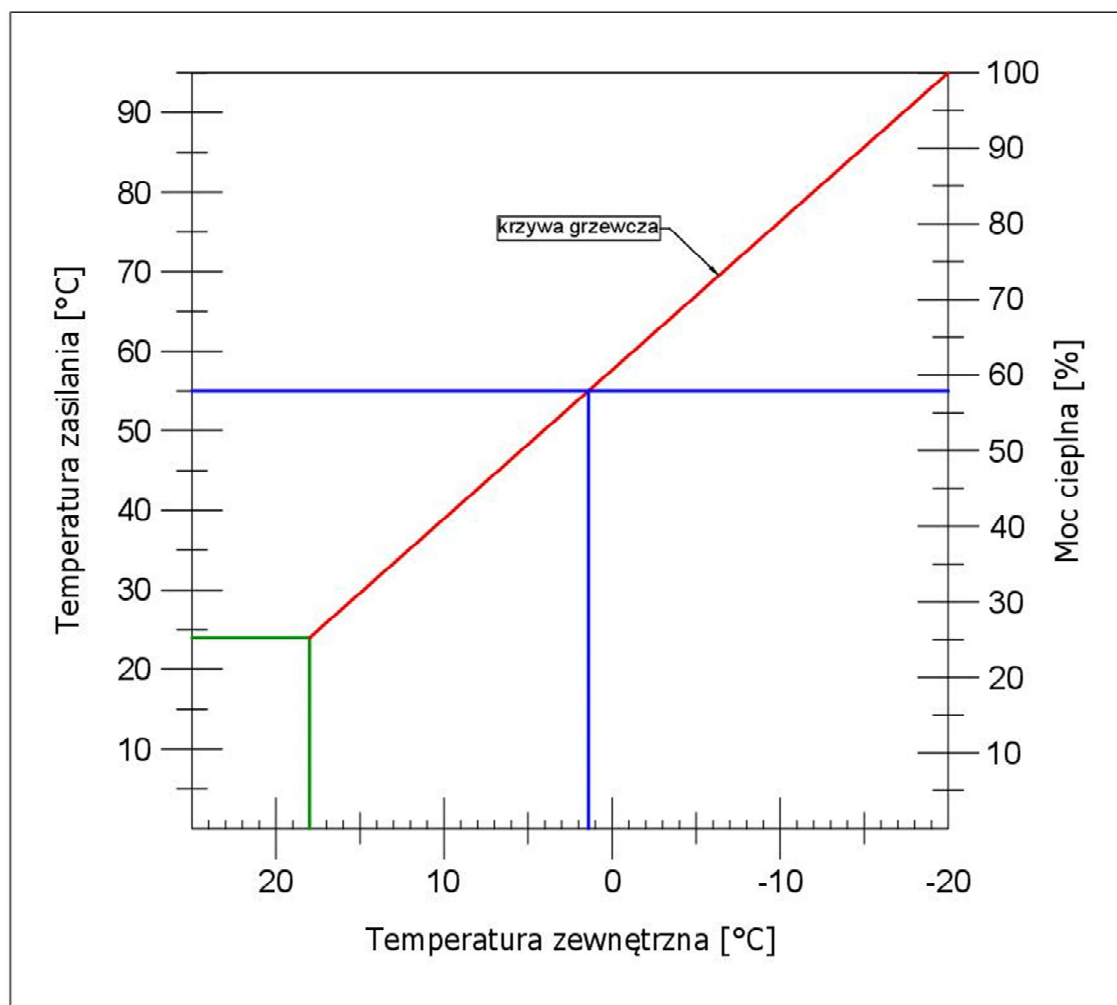
- energii cieplnej: powietrzne pompy ciepła

Rys. 14. Schemat blokowy – WARIANT IIIa

Rys. 15. Schemat blokowy – WARIANT IIIb

Rys. 16. Wykres regulacyjny – krzywa grzewcza – Szpital nr 2

Proponowana koncepcja opiera się na wprowadzeniu w obecny układ źródeł ciepła powietrznych pomp ciepła.

Dla wariantu IIa przewiduje się po dwie pompy ciepła dla budynku A i B. Pompy te pracują przez 6100 godzin w roku pokrywając 70% zapotrzebowania na energię cieplną do podgrzewu ciepłej wody użytkowej. Przy temperaturach zewnętrznych poniżej $+3^{\circ}\text{C}$ następuje przełączenie układu na zasilanie z kotłowni gazowej.

Dla wariantu IIb przewiduje się dodatkowo cztery pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0524 (po dwie dla budynku A i B) pracujące przez 3800 godzin w roku i pokrywające 60% zapotrzebowania na energię cieplną na centralne ogrzewanie dla budynków A i B. Przy temperaturze zewnętrznej poniżej 0°C następuje przełączenie układu na zasilanie z kotłowni gazowej.

Tab. 24. Zestawienie urządzeń – WARIANT III

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT IIIa		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0202 moc grzewcza: 50 kW	1
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0152 moc grzewcza: 70 kW	1
3	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0302 moc grzewcza: 74 kW	1
4	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0202 moc grzewcza: 92 kW	1
ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT IIIb		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0202 moc grzewcza: 50 kW	1
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0152 moc grzewcza: 70 kW	1
3	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0302 moc grzewcza: 74 kW	1
4	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0202 moc grzewcza: 92 kW	1
5	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404 moc grzewcza: 101 kW	4

Tab. 25. Parametry powietrznej pompy ciepła AW-HT/CA-E/0202

Code	AW-HT /CA-E /0202	
Version	CA-E	
Size	0202	
UNIT DESCRIPTION	High efficiency heat pump, air source for outdoor installation, high water temperature	
Power supply	V/ph/Hz	400/3+N/50
PERFORMANCE AT DESIGNED CONDITIONS		
RUNNING CONDITIONS		
HEAT EXCHANGER USER SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	40,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	45,00
Fluid type	ETHYLENE GLYCOL	
Glycol	%	35
Fouling factor	m²K/kW	0,000
OUTDOOR CONDITION		
Air temperature (heating mode)	°C	0,0
HEATING (EN14511)		
Total heating capacity	kW	50,20
Compressors power input (heating mode)	kW	17,1
Fan power input (heating mode)	kW	2,00
Total power input	kW	18,90
COP	kW/kW	2,660
SCOP		
SCOP Official (Reg. 813/2013 EU)		
LOW TEMPERATURE		
Type climate	Average	
Temperature application	°C	35
Type flow	Fixed	
Type Temperature	Fixed	
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	47,5
Qhe	kWh	31184
SCOP	3,14	
Performance ηs	%	123
Seasonal efficiency class	A+	
MEDIUM TEMPERATURE		
Type climate	Average	
Temperature application	°C	55
Type flow	Fixed	
Type Temperature	Variable	
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	50,7
Qhe	kWh	35578
SCOP	2,95	
Performance ηs	%	115
Seasonal efficiency class	A+	

Tab. 26. Parametry powietrznej pompy ciepła EW-HT/0152

Code	EW-HT /0152	
Version		
Size	0152	
UNIT DESCRIPTION	Water to water heat pumps, heating only, very high temperature water production	
Power supply	V/ph/Hz	400/3/50
PERFORMANCE AT DESIGNED CONDITIONS		
■ RUNNING CONDITIONS		
■ HEAT EXCHANGER USER SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	65,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	70,00
Fluid type		WATER
Glycol	%	0
Fouling factor	m²K/kW	0,000
■ HEAT EXCHANGER SOURCE SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	45,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	40,00
Fluid		ETHYLENE GLYCOL
Glycol	%	35
Fouling factor	m²K/kW	0,000
■ HEATING (EN14511)		
Total heating capacity	kW	70,40
Compressors power input (heating mode)	kW	14,3
Total power input	kW	15,40
COP	kW/kW	4,580
■ SCOP		
■ SCOP Official (Reg. 813/2013 EU)		
■ MEDIUM TEMPERATURE		
Type climate		Average
Temperature application	°C	55
Type flow		Fixed
Type Temperature		Variable
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	38,6
Qhe	kWh	24414
SCOP		3,27
Performance rjs	%	123
Seasonal efficiency class		A+
EXCHANGERS		
■ HEAT EXCHANGER USER SIDE		
Typology		PLATE
Quantity	N°	1
Fluid type		WATER
Glycol	%	0
Fouling factor	m²K/kW	0,000

Tab. 27. Parametry powietrznej pompy ciepła AW-HT/CA-E/0302

Code	AW-HT /CA-E /0302	
Version	CA-E	
Size	0302	
UNIT DESCRIPTION	High efficiency heat pump, air source for outdoor installation, high water temperature	
Power supply	V/ph/Hz	400/3+N/50
PERFORMANCE AT DESIGNED CONDITIONS		
RUNNING CONDITIONS		
HEAT EXCHANGER USER SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	40,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	45,00
Fluid type	ETHYLENE GLYCOL	
Glycol	%	35
Fouling factor	m²K/kW	0,000
OUTDOOR CONDITION		
Air temperature (heating mode)	°C	0,0
HEATING (EN14511)		
Total heating capacity	kW	74,00
Compressors power input (heating mode)	kW	25,1
Fan power input (heating mode)	kW	2,00
Total power input	kW	26,80
COP	kW/kW	2,760
SCOP		
SCOP Official (Reg. 813/2013 EU)		
LOW TEMPERATURE		
Type climate	Average	
Temperature application	°C	35
Type flow	Fixed	
Type Temperature	Fixed	
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	70,6
Qhe	kWh	44243
SCOP	3,30	
Performance η_s	%	129
Seasonal efficiency class	-	
MEDIUM TEMPERATURE		
Type climate	Average	
Temperature application	°C	55
Type flow	Fixed	
Type Temperature	Variable	
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	74,7
Qhe	kWh	50208
SCOP	3,07	
Performance η_s	%	120
Seasonal efficiency class	-	

Tab. 28. Parametry powietrznej pompy ciepła EW-HT/0202

Code	EW-HT /0202	
Version		
Size	0202	
UNIT DESCRIPTION	Water to water heat pumps, heating only, very high temperature water production	
Power supply	V/ph/Hz	400/3/50
PERFORMANCE AT DESIGNED CONDITIONS		
■ RUNNING CONDITIONS		
■ HEAT EXCHANGER USER SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	65,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	70,00
Fluid type		WATER
Glycol	%	0
Fouling factor	m²K/kW	0,000
■ HEAT EXCHANGER SOURCE SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	45,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	40,00
Fluid		ETHYLENE GLYCOL
Glycol	%	35
Fouling factor	m²K/kW	0,000
■ HEATING (EN14511)		
Total heating capacity	kW	92,70
Compressors power input (heating mode)	kW	18,6
Total power input	kW	19,90
COP	kW/kW	4,650
■ SCOP		
■ SCOP Official (Reg. 813/2013 EU)		
■ MEDIUM TEMPERATURE		
Type climate		Average
Temperature application	°C	55
Type flow		Fixed
Type Temperature		Variable
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	50,0
Qhe	kWh	29970
SCOP		3,45
Performance ηs	%	130
Seasonal efficiency class		A++

Tab. 29. Parametry powietrznej pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404

Code	AW-HT /LN-CA-E /0404	
Version	LN-CA-E	
Size	0404	
UNIT DESCRIPTION	High efficiency heat pump, air source for outdoor installation, high water temperature	
Power supply	V/ph/Hz	400/3/50
PERFORMANCE AT DESIGNED CONDITIONS		
RUNNING CONDITIONS		
HEAT EXCHANGER USER SIDE		
Fluid inlet temperature (heating mode)	°C	50,00
Fluid outlet temperature (heating mode)	°C	55,00
Fluid type	ETHYLENE GLYCOL	
Glycol	%	35
Fouling factor	m²K/kW	0,000
OUTDOOR CONDITION		
Air temperature (heating mode)	°C	0,0
HEATING (EN14511)		
Total heating capacity	kW	101,5
Compressors power input (heating mode)	kW	41,1
Fan power input (heating mode)	kW	4,80
Total power input	kW	45,30
COP	kW/kW	2,240
SCOP		
SCOP Official (Reg. 813/2013 EU)		
LOW TEMPERATURE		
Type climate	Average	
Temperature application	°C	35
Type flow	Fixed	
Type Temperature	Fixed	
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	92,6
Qhe	kWh	60832
SCOP	3,15	
Performance ηs	%	123
Seasonal efficiency class	-	
MEDIUM TEMPERATURE		
Type climate	Average	
Temperature application	°C	55
Type flow	Fixed	
Type Temperature	Variable	
Bivalent temperature	°C	-7,0
PDesign	kW	98,9
Qhe	kWh	69205
SCOP	2,95	
Performance ηs	%	115
Seasonal efficiency class	-	

11.4. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Powietrzne pompy ciepła – WARIANT IIIa

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- pompy ciepła AW-HT/CA-E/0202 i EW-HT/0152 pracują przez 6100 godzin w roku pokrywając 70% zapotrzebowania na energię cieplną do podgrzewu ciepłej wody użytkowej – przy temperaturze poniżej +3°C ciepło pobierane będzie z kotłowni gazowej;
- pompy ciepła AW-HT/CA-E/0302 i EW-HT/0202 pracują przez 6100 godzin w roku pokrywając 70% zapotrzebowania na energię cieplną do podgrzewu ciepłej wody użytkowej – przy temperaturze poniżej +3°C ciepło pobierane będzie z kotłowni gazowej;
- zużycie energii cieplnej na potrzeby c.w.u. .... **1746 MWh/a;**
- moc grzewcza na c.w.u. możliwa do pokrycia przez pompy ciepła ..... **162 kW;**
- pokrycie energii cieplnej na c.w.u. przez pompy ciepła ..... **1222,2 MWh/a;**
- zużycie energii elektrycznej przez pompy ciepła ..... **395,8 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego ..... **177,37 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii elektrycznej ..... **496,86 zł/MWh netto.**

Do obliczeń przyjęto, że energia cieplna dostarczana z kotłowni gazowej zostaje zastąpiona energią elektryczną niezbędną do pracy pomp ciepła.

Tab. 30. Analiza ekonomiczna – WARIANT IIIa

ANALIZA EKONOMICZNA – POWIETRZNE POMPY CIEPŁA – BUDYNEK A				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
C.W.U.	494,2	164,7	87 656	-81 833
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]				5 823
ANALIZA EKONOMICZNA – POWIETRZNE POMPY CIEPŁA – BUDYNEK B				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
C.W.U.	728	231,1	129 125	-114 824
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]				14 301

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
20 124 zł netto/rok

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii cieplnej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 31. Kosztorys szacunkowy – WARIANT IIIa

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0202	85 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0152	50 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	130 000
RAZEM		265 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0302	100 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0202	55 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	140 000
RAZEM		295 000

Tab. 32. Analiza kosztów – WARIANT IIIa

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	560 000
Wkład własny [20%]	112 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	20 125
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	12 125
SPBT [lata]	9,2
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	6,78
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	560 000
Wkład własny [100%]	560 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	20 125
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	12 125
SPBT [lata]	46,2

Tab. 33. Kosztorys szacunkowy łączny – WARIANT IIIa

KOSZTORYS SZACUNKOWY ŁĄCZNY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0202	85 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0152	50 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	130 000
4	Wyłączenie kotłowni węglowej – WARIANT 0.I	450 000
5	Modernizacja kuchni – WARIANT 0.IIc	225 000
RAZEM		940 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0302	100 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0202	55 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	140 000
4	Wyłączenie kotłowni węglowej – WARIANT 0.I	485 000
RAZEM		780 000

Powietrzne pompy ciepła – WARIANT IIIb

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- pompy ciepła AW-HT/CA-E/0202 i EW-HT/0152 pracują przez 6100 godzin w roku pokrywając 70% zapotrzebowania na energię cieplną do podgrzewu ciepłej wody użytkowej – przy temperaturze poniżej +3°C ciepło pobierane będzie z kotłowni gazowej;
- pompy ciepła AW-HT/CA-E/0302 i EW-HT/0202 pracują przez 6100 godzin w roku pokrywając 70% zapotrzebowania na energię cieplną do podgrzewu ciepłej wody użytkowej – przy temperaturze poniżej +3°C ciepło pobierane będzie z kotłowni gazowej;
- pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404 pracują przez 3800 godzin w roku pokrywając 36% zapotrzebowania na energię cieplną na potrzeby centralnego ogrzewania – przy temperaturze poniżej +3°C ciepło pobierane będzie z kotłowni gazowej;
- zużycie energii cieplnej na potrzeby c.w.u.....**1746 MWh/a;**
- moc grzewcza na c.w.u. możliwa do pokrycia przez pompy ciepła.....**162 kW;**
- pokrycie energii cieplnej na c.w.u. przez pompy ciepła.....**1222,2 MWh/a;**
- zużycie energii cieplnej na potrzeby c.o.....**1080 MWh/a;**
- moc grzewcza na c.o. możliwa do pokrycia przez pompy ciepła.....**404 kW;**
- pokrycie energii cieplnej na c.o. przez pompy ciepła.....**388,8 MWh/a;**
- zużycie energii elektrycznej przez pompy ciepła.....**124,6 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego.....**177,37 zł/MWh netto;**
- koszt 1 MWh energii elektrycznej.....**496,86 zł/MWh netto.**

Do obliczeń przyjęto, że energia cieplna dostarczana z kotłowni gazowej zostaje zastąpiona energią elektryczną niezbędną do pracy pomp ciepła.

Tab. 34. Analiza ekonomiczna – WARIANT IIIb

ANALIZA EKONOMICZNA – POWIETRZNE POMPY CIEPŁA – BUDYNEK A				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
C.W.U.	494,2	164,7	87 656	-81 833
C.O.	203,7	65,3	36 130	-32 445
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]				9 508
ANALIZA EKONOMICZNA – POWIETRZNE POMPY CIEPŁA – BUDYNEK B				
POZYCJA	STAN PRZED MODERNIZACJĄ [MWh/a]	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY PRZED MODERNIZACJĄ [zł/a]	KOSZTY PO MODERNIZACJI [zł/a]
C.W.U.	728	231,1	129 125	-114 824
C.O.	185,1	59,3	32 831	-29 464
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]				17 668

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
27 176 zł netto/rok

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii cieplnej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 35. Kosztorys szacunkowy – WARIANT IIIb

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0202	85 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0152	50 000
3	Powietrzne pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404	320 000
4	Włączenie w istniejącą instalację	410 000
RAZEM		865 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0302	100 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0202	55 000
3	Powietrzne pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404	320 000
4	Włączenie w istniejącą instalację	430 000
RAZEM		905 000

Tab. 36. Analiza kosztów – WARIANT IIIb

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	1 770 000
Wkład własny [20%]	354 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	27 176
Koszt serwisu [zł]	16 000
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	11 176
SPBT [lata]	31,7
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	-8,16
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	1 770 000
Wkład własny [100%]	1 770 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	27 176
Koszt serwisu [zł]	16 000
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	11 176
SPBT [lata]	158,4

Tab. 37. Kosztorys szacunkowy łączny – WARIANT IIIb

KOSZTORYS SZACUNKOWY - ŁĄCZNY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0202	85 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0152	50 000
3	Powietrzne pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404	320 000
4	Włączenie w istniejącą instalację	410 000
5	Kocioł gazowy z oprzyrządowaniem i włączeniem	255 000
6	Modernizacja kuchni – WARIANT 0.IIc	225 000
RAZEM		1 345 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Powietrzna pompa ciepła AW-HT/CA-E/0302	100 000
2	Powietrzna pompa ciepła EW-HT/0202	55 000
3	Powietrzne pompy ciepła AW-HT/LN-CA-E/0404	320 000
4	Włączenie w istniejącą instalację	430 000
5	Kocioł gazowy z oprzyrządowaniem i włączeniem	295 000
RAZEM		1 200 000

12. WARIANT IV – MODERNIZACJA INSTALACJI CENTRALNEGO OGRZEWANIA

Podstawowym celem modernizacji budynków jest zmniejszenie zużycia energii oraz nie mniej ważne zmniejszenie kosztów związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków komfortu użytkowania i odpowiedniego mikroklimatu w użytkowanych pomieszczeniach.

W ramach tego wariantu rozpatrywana jest wymiana starych grzejników żeliwnych na grzejniki higieniczne o wyższej sprawności energetycznej, wymiana zaworów i głowic termostatycznych.

12.1. STAN OBECNY

Instalacja c.o. w Szpitalu nr 2 została częściowo zmodernizowana, jednak większa część składa się z grzejników żeliwnych i stalowych, bez zaworów termostatycznych i zaworów regulacyjnych podpionowych. Podobnie jak w Szpitalu nr 1 instalacja wykonana jako otwarta, z rur stalowych czarnych, łączonych przez spawanie, prowadzonych po wierzchu. W większości rury nie posiadają izolacji termicznej.

12.2. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania – WARIANT IV

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- koszt 1 MWh energii cieplnej z gazu ziemnego.....**177,37 zł/MWh netto,**
- oszczędności energii cieplnej po modernizacji instalacji c.o.....**168,2 MWh/a.**

Tab. 38. Analiza ekonomiczna – WARIANT IV

ANALIZA EKONOMICZNA – MODERNIZACJA C.O. – BUDYNEK A		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	86,8	-15 396
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		15 396
ANALIZA EKONOMICZNA – MODERNIZACJA C.O. – BUDYNEK B		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	81,4	-14 438
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		14 438

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
29 834 zł netto/rok

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii cieplnej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 39. Kosztorys szacunkowy – WARIANT IV

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Grzejniki higieniczne	75 000
2	Armatura (głowice termostatyczne, zawory regulacyjne)	45 000
3	Instalacja (piony, poziomy, izolacja)	70 000
RAZEM		190 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Grzejniki higieniczne	135 000
2	Armatura (głowice termostatyczne, zawory regulacyjne)	75 000
3	Instalacja (piony, poziomy, izolacja)	120 000
RAZEM		330 000

Tab. 40. Analiza kosztów – WARIANT IV

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	520 000
Wkład własny [20%]	104 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	29 834
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	29 834
SPBT [lata]	3,5
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	27,98
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	520 000
Wkład własny [100%]	520 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	29 834
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	29 834
SPBT [lata]	17,4

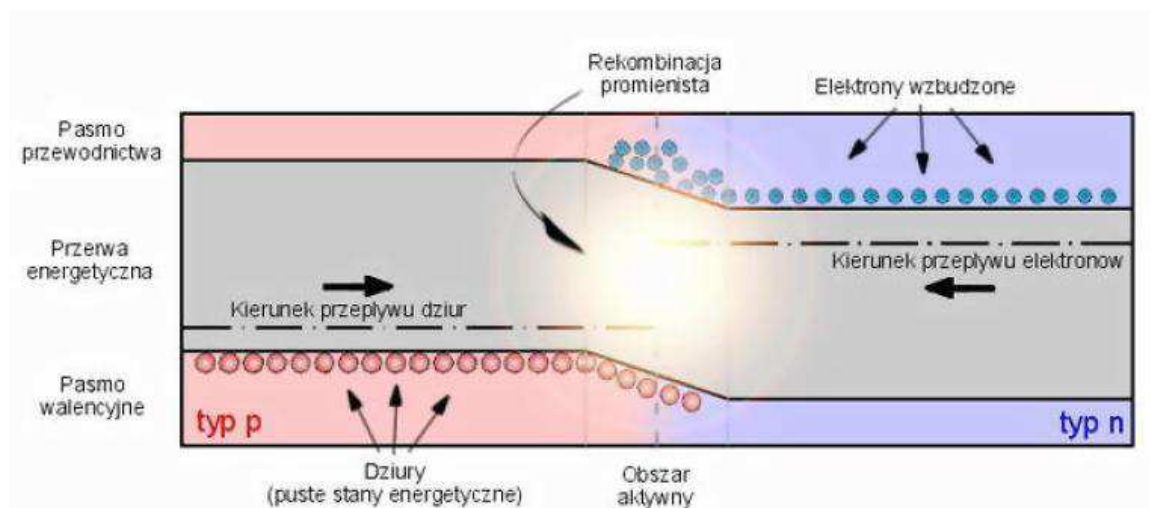
Tab. 41. Kosztorys szacunkowy – WARIANT IV

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Grzejniki higieniczne	75 000
2	Armatura (głowice termostatyczne, zawory regulacyjne)	45 000
3	Instalacja (piony, poziomy, izolacja)	70 000
4	Wyłączenie kotłowni węglowej – WARIANT 0.I	450 000
5	Modernizacja kuchni – WARIANT 0.IIc	225 000
RAZEM		865 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Grzejniki higieniczne	135 000
2	Armatura (głowice termostatyczne, zawory regulacyjne)	75 000
3	Instalacja (piony, poziomy, izolacja)	120 000
4	Wyłączenie kotłowni węglowej – WARIANT 0.I	485 000
RAZEM		815 000

13. WARIANT V – OŚWIETLENIE LED

13.1. ZASADA DZIAŁANIA

Dioda LED (bo to one stanowią żarówkę LED) jest zbudowana z półprzewodnika, który przewodzi prąd tylko w jednym kierunku. Te dwie elektrody umieszczone są pod obudową, która może mieć różne kształty i kolory.

Rys. 17. Dioda LED – zasada działania

W półprzewodniku tworzy się **złącze p-n**, rozdzielające warstwę „n”, w której gromadzą się elektrony od warstwy „p”, kumulującej tzw. dziury. W momencie przyłożenia prądu, elektrony przeskakują do dziur, wydzielając energię w postaci światła.

W diodach LED wykorzystuje się zjawisko luminescencji, czyli emitowania przez pobudzoną materię promieniowania elektromagnetycznego, które czasami przewyższa promieniowanie temperaturowe. Zasada działania **żarówki LED** opiera się na zasadzie rekombinacji nośników ładunku, polegającej na przejściu elektronów z wyższego poziomu energetycznego na niższy, przy jednoczesnym zachowaniu przez nie pędu. Zjawisko to nazywane jest przejściem prostym w półprzewodnikach z prostym układem pasowym. Energia elektronów jest zamieniana na kwanty promieniowania elektromagnetycznego.

13.2. STAN OBECNY OŚWIETLENIA

Poniższa tabela przedstawia szacunkowe dane dotyczące ilości opraw oświetleniowych w poszczególnych budynkach Szpitala nr 2.

Tab. 42. Zestawienie urządzeń – WARIANT V

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT V		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Oprawy oświetleniowe – Szpital nr 2 – budynek A	300
2	Oprawy oświetleniowe – Szpital nr 2 – budynek B	350

13.3. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Celem modernizacji oświetlenia zarówno zewnętrznego jak i wewnętrznego w analizowanych obiektach jest obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i podniesienie jakości oświetlenia. Istotnym efektem przeprowadzenia modernizacji zgodnie z niniejszym opracowaniem będzie znaczne obniżenie energochłonności systemu poprzez wdrożenie energooszczędnego sprzętu oświetleniowego o najwyższych parametrach użytkowych. Osiągnięcie powyższego celu pozwoli na uzyskanie znaczących efektów ekologicznych, związanych ze zmniejszeniem zużycia energii oraz efektów ekonomicznych związanych z obniżeniem kosztów eksploatacji systemu oświetlenia. W zakresie modernizacji przewidziano wymianę:

- źródeł oświetlenia na LED,
- istniejących opraw oświetleniowych na oprawy ze źródłami typu LED.

13.4. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Oświetlenie LED – WARIANT V

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- szacowane koszty wymiany i montażu wraz z kosztami nowych żarówek i opraw oświetleniowych.....**585 000 zł netto;**
- średni ważony czas pracy obecnie zainstalowanych żarówek.....**13 000 h;**
- czas pracy żarówek LED.....**50 000 h;**
- średni czas pracy oświetlenia w roku.....**3780 h;**
- średni wskaźnik wymiany obecnych żarówek w stosunku do LED.....**3,85;**
- energia elektryczna zaoszczędzona po zamianie oświetlenia na LED.....**44,2 MWh/a;**
- koszt 1 MWh energii elektrycznej.....**496,86 zł/MWh netto.**

Tab. 43. Analiza ekonomiczna – WARIANT V

ANALIZA EKONOMICZNA – OŚWIETLENIE LED – BUDYNEK A		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA ELEKTRYCZNA	20,4	-10 136
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		10 136
ANALIZA EKONOMICZNA – OŚWIETLENIE LED – BUDYNEK B		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA ELEKTRYCZNA	23,8	-11 825
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		11 825

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
21 961 zł netto/rok

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii elektrycznej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 44. Kosztorys szacunkowy – WARIANT V

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
BUDYNEK A		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Oprawy oświetleniowe z żarówkami LED	240 000
2	Montaż i włączenie w istniejącą instalację	30 000
RAZEM		270 000
BUDYNEK B		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Oprawy oświetleniowe z żarówkami LED	280 000
2	Montaż i włączenie w istniejącą instalację	35 000
RAZEM		315 000

Tab. 45. Analiza kosztów – WARIANT V

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	585 000
Wkład własny [20%]	117 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	21 961
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	21 961
SPBT [lata]	5,3
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	16,99
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	585 000
Wkład własny [100%]	585 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	21 961
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	21 961
SPBT [lata]	26,6

14. WARIANT VI

14.1. KONFIGURACJA URZĄDZEŃ

Tab. 46. Zestawienie urządzeń – WARIANT VI

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ – WARIANT VI		
Lp	Nazwa urządzenia	Ilość [szt]
1	Kocioł kondensacyjny 188 kW z palnikiem gaz/olej – budynek A	2
2	Kocioł kondensacyjny 245 kW z palnikiem gaz/olej – budynek B	2
3	Gazowa wytwornica pary	1
4	Kotły warzelne parowe 200 dm ³	5
5	Kocioł uchylny parowy 2x30 dm ³	1
6	Panele fotowoltaiczne	280

14.2. ANALIZA EKONOMICZNA WARIANTU

W celu określenia rentowności inwestycji – **IRR**, założono okres działania poszczególnych systemów na 15 lat.

Instalacja fotowoltaiczna + Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania + Oświetlenie LED – WARIANT VI

Analiza prowadzona na podstawie zużycia nośników energii w oparciu o następujące dane i założenia:

- obliczenia i założenia dla instalacji fotowoltaicznej jak w wariancie I;
- obliczenia i założenia dla modernizacji instalacji c. o. jak w wariancie IV;
- obliczenia i założenia dla oświetlenia LED jak w wariancie V.

Tab. 47. Analiza ekonomiczna – WARIANT VI

ANALIZA EKONOMICZNA – PANELE FOTOWOLTAICZNE		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA ELEKTRYCZNA	78,35	-38 927
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		38 927
ANALIZA EKONOMICZNA – MODERNIZACJA C.O.		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA CIEPLNA	168,2	-29 834
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		29 834
ANALIZA EKONOMICZNA – OŚWIETLENIE LED		
POZYCJA	STAN PO MODERNIZACJI [MWh/a]	KOSZTY [zł/a]
ENERGIA ELEKTRYCZNA	44,2	-21 961
OSZCZĘDNOŚCI RAZEM [zł/a]		21 961

Oszczędności finansowe wykazane na podstawie zużycia nośników energii wynoszą:
90 722 zł netto/rok

Celem przedsięwzięcia było ograniczenie zużycia energii cieplnej.

Oszczędności mają wymiar zarówno ekonomiczny, jak i ekologiczny. Efektem jest zmniejszenie rocznego zużycia energii oraz ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, co wpłynie na polepszenie stanu środowiska naturalnego.

Na całkowity koszt eksploatacji systemu składają się elementy:

- koszt inwestycji w system,
- koszt energii,
- koszt serwisu systemu.

Szacowany koszt inwestycji został oparty o ceny katalogowe netto.

Tab. 48. Kosztorys szacunkowy – WARIANT VI

KOSZTORYS SZACUNKOWY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Generator fotowoltaiczny: panele PV, falowniki, skrzynki DC, rozdzielnice, okablowanie	335 000
2	Konstrukcje wsporcze	135 000
3	Włączenie w istniejącą instalację	70 000
4	Grzejniki higieniczne	210 000
5	Armatura (głowice termostatyczne, zawory regulacyjne)	120 000
6	Instalacja (piony, poziomy, izolacja)	190 000
7	Oprawy oświetleniowe z żarówkami LED	520 000
8	Montaż i włączenie w istniejącą instalację	65 000
RAZEM		1 645 000

Tab. 49. Analiza kosztów – WARIANT VI

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	1 645 000
Wkład własny [20%]	329 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	90 722
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	82 722
SPBT [lata]	4,0
<i>Rentowność inwestycji – IRR [%]</i>	24,17
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	1 645 000
Wkład własny [100%]	1 645 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	90 722
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROCZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	82 722
SPBT [lata]	19,9

Tab. 50. Kosztorys szacunkowy łączny – WARIANT VI

KOSZTORYS SZACUNKOWY ŁĄCZNY		
Lp	Nazwa urządzenia	Cena
1	Kotły kondensacyjne 188 kW z palnikami gaz/olej	190 000
2	Kotły kondensacyjne 245 kW z palnikami gaz/olej	205 000
3	Oprządkowanie kotłów, armatura	110 000
4	Włączenie kotłów do instalacji	190 000
5	Instalacja olejowa	80 000
6	Prace budowlane	160 000
7	Modernizacja kuchni – WARIANT 0.IIc	225 000
8	Generator fotowoltaiczny: panele PV, falowniki, skrzynki DC, rozdzielnice, okablowanie	335 000
9	Konstrukcje wsporcze	135 000
10	Włączenie w istniejącą instalację	70 000
11	Grzejniki higieniczne	210 000
12	Armatura (głowice termostatyczne, zawory regulacyjne)	120 000
13	Instalacja (piony, poziomy, izolacja)	190 000
14	Oprawy oświetleniowe z żarówkami LED	520 000
15	Montaż i włączenie w istniejącą instalację	65 000
RAZEM		2 805 000

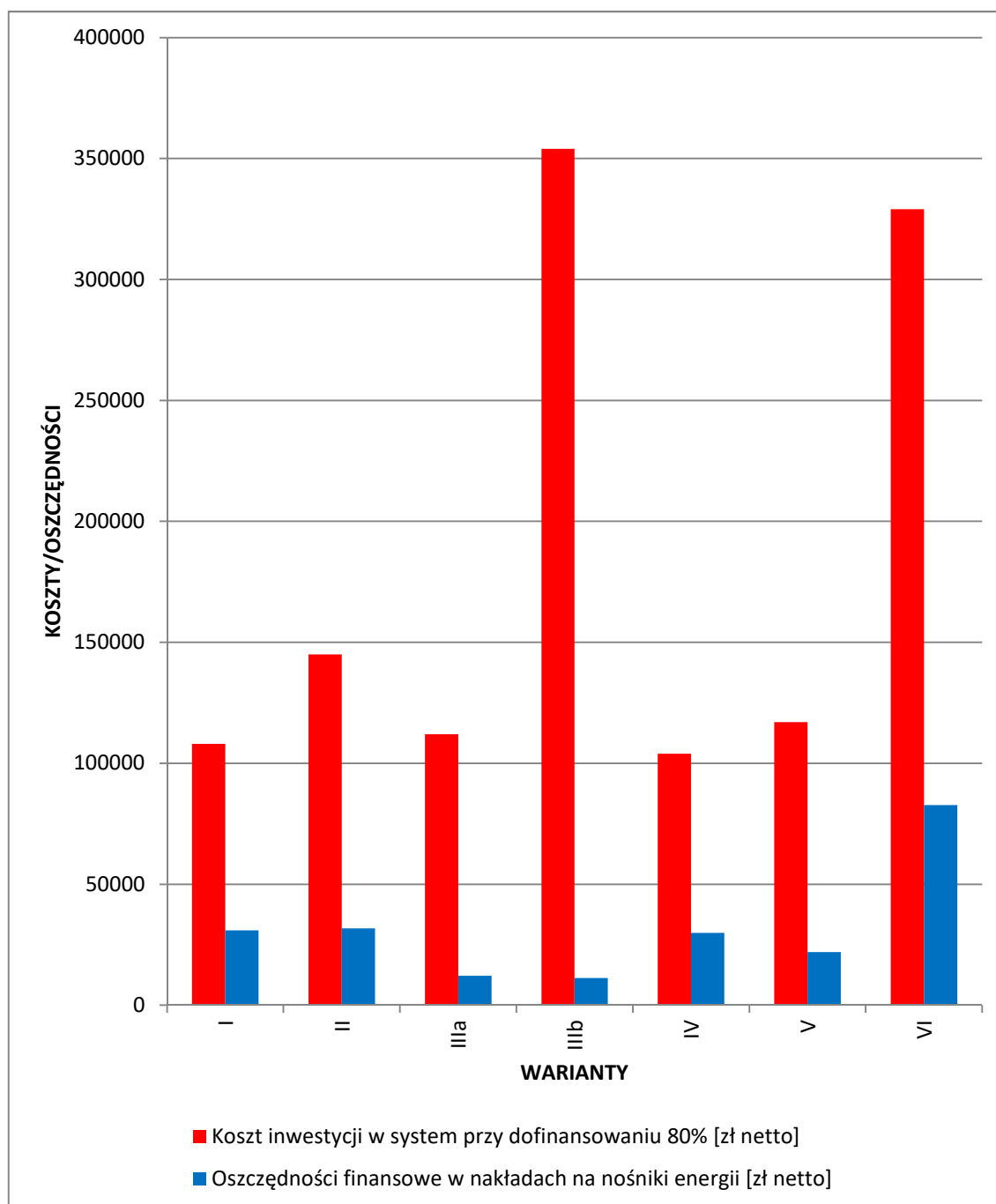
Tab. 51. Analiza kosztów całościowa – WARIANT VI

KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	2 805 000
Wkład własny [20%]	561 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	90 722
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	82 722
SPBT [lata]	6,8
Rentowność inwestycji – IRR [%]	12,08
KOSZT EKSPLOATACJI SYSTEMU ENERGETYCZNEGO – 100% WKŁADU WŁASNEGO	
Szacowany koszt inwestycji	2 805 000
Wkład własny [100%]	2 805 000
Wykazane oszczędności [zł/a]	90 722
Koszt serwisu [zł]	8 000
ROZNE OSZCZĘDNOŚCI W NAKŁADACH NA NOŚNIKI ENERGII PO MODERNIZACJI [zł]	82 722
SPBT [lata]	33,9

CZĘŚĆ III

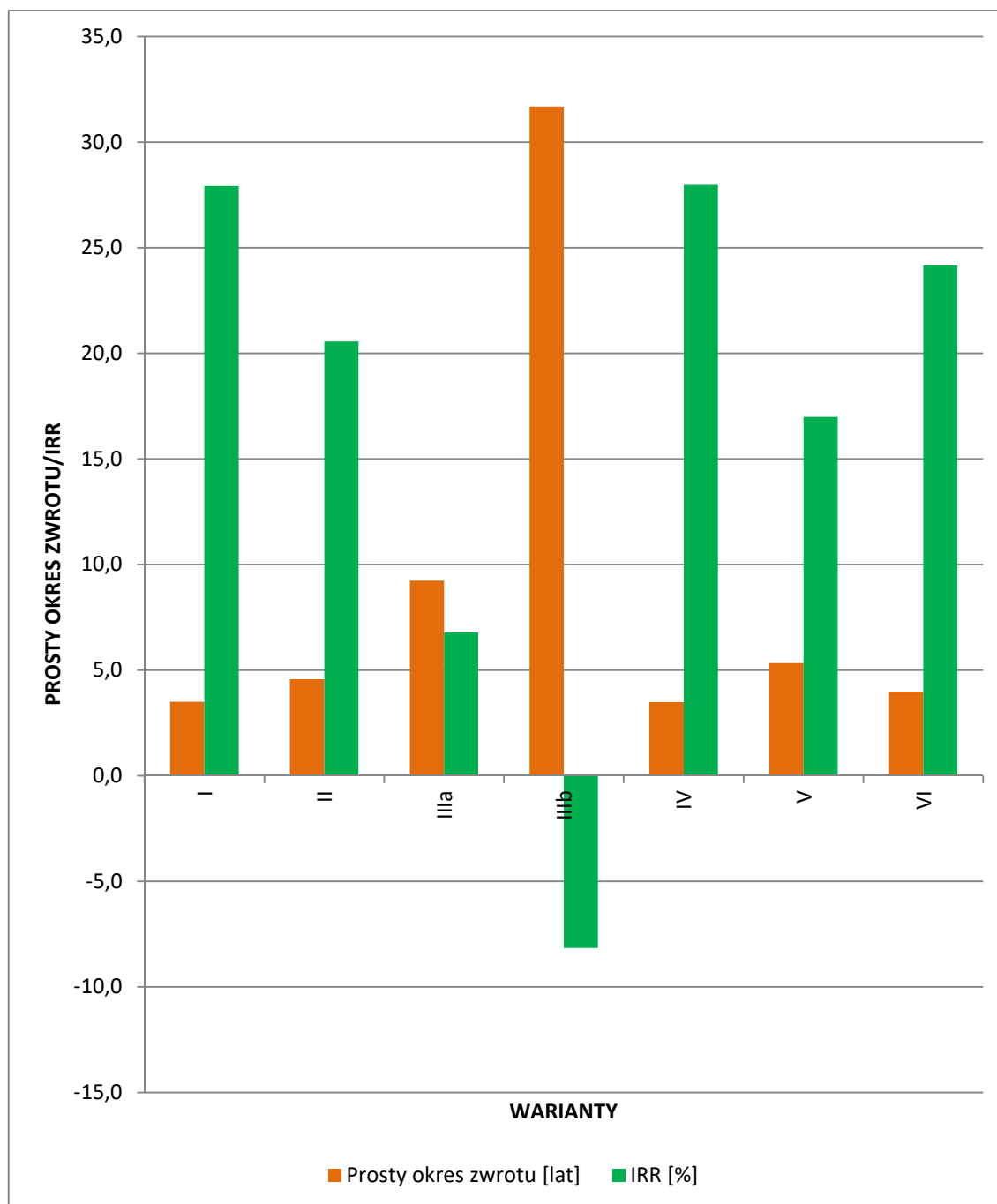
15. PORÓWNANIE WYNIKÓW ANALIZY EKONOMICZNEJ

Nakłady inwestycyjne w stosunku do oszczędności finansowych

Rys. 18. Porównanie wariantów. Nakłady inwestycyjne w stosunku do oszczędności finansowych

Prosty okres zwrotu a rentowność inwestycji

Rys. 19. Porównanie wariantów. Prosty okres zwrotu a rentowność inwestycji

16. WNIOSKI

Celem przeprowadzonej analizy był wybór optymalnego rozwiązania mającego na celu zaopatrzenie w energię ciepłą w ramach modernizacji systemu grzewczego w obiektach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głucholazach.

Na podstawie przeprowadzonej analizy techniczno-ekonomicznej zostały wysunięte następujące wnioski:

1. Wszystkie przedstawione warianty rozpatrywane były przy przyjętym założeniu dofinansowania w 80% kosztów inwestycji.
2. W przypadku braku dofinansowania (100% wkładu własnego) żadna z inwestycji nie wykazuje zadowalającego okresu zwrotu.
3. Część wariantów przy zachowaniu kryteriów przyjętych w analizie (wysokość dofinansowania, czas pracy, warunki zewnętrzne, itp.) wykazały zadowalający okres zwrotu, zawierający się pomiędzy 3,5 ÷ 5,3 roku, wyrażony wskaźnikiem SPBT.
4. Wariant I charakteryzuje się stosunkowo krótkim okresem zwrotu (3,5 roku). Ponadto Inwestor uzyskuje całkowicie darmową, „zieloną” energię elektryczną.
5. Zastosowanie kogeneracji jest obecnie bardzo popularnym rozwiązaniem. Duża sprawność jednostek kogeneracyjnych zapewnia szybki zwrot inwestycji.
6. Zastosowanie pomp ciepła (wariant III) jest rozwiązaniem drogim. Ponadto generuje zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną, co przy wysokich jej cenach przekłada się na długi zwrot inwestycji.
7. Modernizacja instalacji c.o. – wariant IV – jest wariantem o najniższych kosztach inwestycyjnych, a uzyskane oszczędności zapewniają szybki zwrot (3,5 roku).
8. Wymiana oświetlenia na LED wiąże się z niewielkimi kosztami inwestycyjnymi, a duże oszczędności wynikające z mniejszej mocy punktów świetlnych zapewniają szybki zwrot inwestycji.
9. W analizie zaproponowano rozwiązanie kompleksowe – wariant VI. Jest to rozwiązanie o najwyższych nakładach inwestycyjnych, jednak wkład ten procentuje dużymi oszczędnościami i szybkim zwrotem inwestycji.

17. CZĘŚĆ INFORMACYJNA

Przepisy i normy związane z projektowaniem i wykonaniem zamierzenia budowlanego:

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo Budowlane (Dz.U. 2018 poz. 1202),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739),
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo Energetyczne (Dz.U. 2018 poz. 755),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz.U. 2013 poz. 1129).

Wykonał: